

DIRVA

Nr. 145

GRUODIS - DECEMBER 20, 1963

Cleveland, Ohio

KALĖDINĖ DOVANA BERLYNUI

KALĖDŲ PROGA VAKARŲ BERLYNO GYVENTOJAI GALĖS APLANKYTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS ATITVERTUS MŪRO IR SPYGLIUOTŲ VIELŲ UŽTVARA. - SU ŠIA KALĖDŲ DOVANA BOLŠEVIKAI SEKIA BENT TRUPUTĮ PASISTUMĖTI PRIE SUSIDARIUSIOS PADĖTIES LEGALIZAVIMO.

Vytautas Meškauskas

Užsienio politikos laukuose žinia, kuri turėjo bent šiek tiek kalėdinio kvapo, atėjo iš Berlyno. Per šias Kalėdas bent vakarinio Berlyno gyventojai galės aplankyti savo gimines ir draugus Rytų Berlyne. Tai jokių būdu dar nereiškia sovietų ir jų pastatyto Rytų Vokietijoje režimo sušvelnėjimą. Faktinai, sovietai ir vad. rytų vokiečiai seniai norėjo įsileisti Vakarų Berlyno gyventojus pas save, bet tik statė tam tikras sąlygas: būtent, kad jieturėtų atitinkamus Rytų Vokietijos įstaigų išduotus leidimus -- pasierscheinus.

Pagal JAV, Sovietų Sąjungos, D. Britanijos ir Prancūzijos susitarimą, viso Berlyno gyventojai turėjo teisę keliauti į kitų valstybių tvarkomus sektorius. Bolševikams tai buvo labai neparanku ir jie, kaip žinia, laisvą susisiekimą pradėjo varžyti iki pagaliau 1961 m. rugpjūčio 13 d. jį visai nutraukė, Vakarų Berlyną aptverdami mūro ir spygliuotų vielų siena. Tai buvo padaryta ne tam, kad sulaikytų vakariečius, bet tam, kad neleidotų saviesiems patogiai pabėgti.

Po aptvėrimo 1961 m. rugpjūčio 26 d., Rytų Vokietija, kuri tvarkė miesto geležinkelio susisiekimą, vadinamą S-Bahn, dviejose stotyse įsteigė specialius savo biurus, kurie išdavinėjo leidimus norintiems į rytinį Berlyną keliauti Vakarų berlyniečiams. Po 5 su pusę valandų veikimo tos įstaigos buvo uždarytos Vakarų komendantų patvarkymu, V. Berlyno vidaus reikalų senatoriui prašant. Mat, tokių įstaigų veikime buvo žiūrėtas netiesioginis Rytų Vokietijos valstybės ir naujos padėties Berlyno pripažinimas. Nuo to laiko Vakarų berlyniečiai neturėjo jokios galimybės patekti į Rytų Berlyną.

Laikui bėgant paaiškėjo, kad Berlyno aptvėrimas lieka faktu, su kuriuo reikia susigyventi. Maža to, iš Washingtono, kuris tik vienas galėtų susidariusią padėtį pakeisti, neturėjo norų santykius su sovietais pagerinti, nepakeičiant susidariusios faktinės padėties. Todėl ir vokiečiams nebuvo aišku, dėl ko jie turėtų užsisipirti.

Tokioje būklėje, pagal Maskvos nurodymą, Rytų vokiečiai pasiūlė per Kalėdų laikotarpį įsileisti į Rytų Berlyną tuos Va-

karų Berlyno gyventojus, kurie turės atitinkamus leidimus ir kurių išdavimo tvarką nustatys Vakarų Berlyno burmistras ar jo įgaliotinis, susitaręs su atitinkamomis Rytų Vokietijos įstaigom. Toks pasiūlymas sukėlė visą eilę formalinio pobūdžio problemų ir, svarbiausia, klausimą, ar jis sudarys precedentą, vedantį prie Rytų Vokietijos pripažinimo ar ne. "Es ist etwa das Problemeiner Dame, die heiraten will und dabei Jungfrau bleiben moechte" (Tai maždaug problema vienos moters, kuri norėtų ištėkėti, bet kartu ir išlaikyti skaistybę) -- pareiškė vienas Vakarų Berlyno politikas.

Rytų Vokietija skubėjo paaiškinti, kad ji dabartinį susitarimą nelaikys precedentu ir kad jis yra tik specifinis 1963 m. Kalėdų reiškinys. Reikia pabrėžti, kad Rytų vokiečiai norėjo kalbėti tik su Vakarų Berlynu, tuo būdu įsami pabrėždami jo nepriklausomumą Vakarų Vokietijai. Dėl to buvo ilgai sukamos galvos. Kai pagaliau Bonnos vyriausybė pasiskelbė, kad federalinė vyriausybė ir Berlyno senatas sveikina galimybę patenkinti bent dalį vokiečių vilčių, tuo pačiu laiku Berlyno senatas tą patį tekstą paskelbė kiek kitaip, būtent pirmoje vietoje jis paminėjo save ir tik vėliau federalinę vyriausybę: "Berlyno senatas ir federalinė vyriausybė sveikina ir t.t."

Dėl tos kalėdinės dovanos tarptautinės reikšmės nuomonės turėtų dar ilgai skirsi. Sovietai ir jų pakalikai aiškina, kad tai yra formali sutartis tarp suvereninių Rytų Vokietijos ir suvereninio Vakarų Berlyno, tuo tarpu Vaka-

ruose tai bus laikoma lokalinės reikšmės susitarimu, nepakeičiančiu tarptautinio statuso. Reikia pastebėti, kad terminas "tarptautinis statusas" skamba labai iškilmingai, tačiau veiksmingas jis yra tik tol, kol ryžtamasi tą statusą ginklu apginti.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* ĮPYKĘ AFRIKIEČIAI, Ghanos studentai surengė Maskvoje protesto demonstraciją. Apie 500 vyrų ir moterų veržėsi prie Kremliaus vartų pro policijos sargybą, protestuodami už vieno jauno Ghanos studento nužudymą. Jų nešami plakatai kartu rodė ir jų nuotaikas -- "Sustabdykit afrikiečių žudynes", "Maskva, antroji Alabama", "Tai juodųjų ir baltųjų santykių reikalas" ir t.t. Demonstracijai išsiskirsčius, apie 100 Afrikos studentų buvo priimta aukštesniojo mokslo ministerio Jelijutino. Ten jie paaiškino protestuoją ne tik dėl vieno jų kolegų nužudymo, bet ir dėl to, kad visų jų gyvybės nesaščios saugios.

Ghanos studento Asare-Addao nužudymas siejamas su jo parodyta simpatija rusų studentei.

* ĮTAKINGI JAV KONGRESO ATSTOVAI stebisi "liberalų" pastangomis buv. prezidento J. F. Kennedžio nužudymo kaltę suverčiant "dešiniųjų ekstremistų" grupei, kai tuo tarpu neabejotinai aišku, kad tai įvykdė komunistinių polinkių žmogus.

* CHRUSČIOVO PASTANGOS IŠMALDAUTI ilgalaikį kreditą Vakarų valstybėse liko vieninteliu būdu išgelbėti smunkantį Sov. Sąjungos ūkį nuo visiškos suirutės.

Skaidrios Kalėdų švenčių nuotikos ir laimingesnių Naujų Metų visiems bendradarbiams, rėmėjams ir skaitytojams nuoširdžiai linki

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

VYTAUTAS IGNAS

Madona (1963)

Grižkim į tikrąsias Kalėdas

Gyvename laikus, kada materialinė aplinkos dvasia pradeda nustelbti tikrąją Kalėdų švenčių nuotaiką ir jos turinį. Kuklios, bet mielos ir savos švenčių tradicijos pamažu užleidžia vietą pirklių ir aplinkos reklamos sukuriui, kuriame savo energijos likučiais stengiamės neiškrypti iš miesto centre koncentruojamos mūgės reikalavimų.

Tik jaunimas dar laukia Kalėdų, gal daugiau išsiilgęs naujų žaislų pamainos, tuo tarpu senimas tą vieną laisvą nuo darbo dieną linkęs pašvęsti prisiminimams tos kalėdinės dvasios, kuria kadaise gyventa, bet kuri jau nebegrižtamai nubėgo pra-eitin.

Šitoji resignacinė Kalėdų gaida nėra vien mūsų monopolis. Ji skamba ne viename laikraštyje. Toji gaida yra kartu ir išpėjimas, kad su tikrosios Kalėdų dvasios praradimu galime prarasti daug žmonių svarbių vertybių, jei taip ir toliau palaipsniui bus lengvai pasiduodama aplinkos vėjams. Kur nueis tikėjimas, artimo meilė, pasiaukojimo dvasia, užjautimo ir geraširdiškumo jausmai? Juk tai šiose žmogaus dorybėse glūdi tikroji Kalėdų tradicija ir simbolika. Tai dorybės, kurių pasigendami žmonijos gyvenime, pavydo ir pykčio, cinizmo ir savanau-diškumo apgaubtame.

„Taika žemėje, gera valia žmonėms“ —tai žodžiai, atrodo, skambą archaiškai, tačiau kiek juose ilgesio, ir nusivylimo milijonams suteiktame skausme dėl to paties žmogaus kaltės. Ar mes turėsime laiko pagaltoti, kaip į tą Kalėdų šūkį reaguos, su koku jausmu jį išgyvens mūsų tauta, paverpta ir verčiama išsižadėti jos laisvėje sukurtų ir amžiais ugdytų tradicijų ir šventiškos nuotaikos jausmų. Ar turėsime pakankamai laiko ir valios, artimo meilės, pasiaukojimo dvasios, tautinės ištvermės likučių inventorizacijai, kad galėtume kuo nors remtis ateičiai?

Sakoma, žmogus yra pats savo rytojaus kalvis. Lygiai taip pat žinome, kad žmogaus rankos ir smegenys civilizacijos ugdymo ir vystymosi procese nuėjo žymiai toliau už jo širdį. Daugelis čia įžiūri žmonijos tragediją. Daugelis pamiršta, kad tik pats žmogus savo valia ir savo meile artimam gali atstatyti pušiausvyrą, kurioje žmogus žmogui nebebūtų žvėriu.

Kalėdų dvasia! Tai ne aplinkos padiktuota ir ne miesto centro mūgės dvasia. Kalėdas su jų tikrąja dvasia turėkime savo širdyse ir turėkime tą dvasią tokią, kad galėtume ja gyventi, džiaugtis ir didžiūotis iki sekančių Kalėdų. (j. č)

TREMTIES STUDENTIJĄ IR KOMUNISTINIĄ MITĄ

Viliaus Bražėno kalba pasakyta Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavime
New Yorke 1963 m. lapkričio 29 d.

Viena iš daugelio tremtinio tragedijų yra jo konfliktas su savimi. Šis vidujinis konfliktas ir jo atviras nepripažinimas dalinai yra gal kultas dėl mūsų organizacinio pakrikimo ir, nekuriais atvejais, dėl mūsų laisvės kovos paralyžiaus.

Tremtinio problema -- susirasti save ir savo vietą naujose sąlygose.

Kai kurie bando užmiršti gyvenimą Lietuvoje ir gyvena ir veikia už realybės ribų sukurtame pasaulyje.

Kiti vėl, pamatę atsivėrusius naujus pasaulius, taip skuba suamerikonėti, jog pamiršta apie natūralią dalykų eigą. Jie bando staiga tapti amerikiečiais per suairėjimą, per sužydėjimą, per suanglėjimą ir panašius "trumpus procesus".

Jei šis vidujinis konfliktas slepia vyresniusius, dar daugiau nerimo ir samyžio galima tikėtis jaunoje sieloje.

Jūs, jaunieji tremties akademikai, esate lyg jauni medeliai raudonojo uragano išrauti iš gimtosios žemės, kurie turi prigyti ir užaugti į debesis siekiančius medžius naujoje dirvoje. Idant jaunas medis prigytų, jis privalo turėti sveikas ir vešlias šaknis ir, jei įmanoma, gimtojo dirvono juodžemio toms šaknims pridengti. Tad didžią klaidą daro tas, kurs bando nukratyti nuo sa-

Vilius Bražėnas, skaitęs paskaitą Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavime New Yorke. G. Peniko nuotrauka

vo tautinių šaknų lietuviškos kultūros juodžemį, ar net ir savo šaknis apdraskyti bei iškraipyti. Tuom vešlus medis paverčiamas į paprasčiausią niekam

nerieikalingą stagarą. Tad vienintelė garbinga išeitis -- likti savimi: būti lojaliu Amerikos piliečiu ir savo tautai ištikimu lietuviu. Likdami savimi, mes ne tik paveldime praeitį, savo tautos kultūros lobius ir istorinę jos garbę, bet ir tautinę pareigą dirbti savo tautos laisvei. Tremtis tokia, kaip mūsų, neišvengiama surišta su laisvės kovos misija. Be šios misijos pajautimo mūsų tremties visuomenė būtų tik bevadasis lavonas, išmestas į svetimą krantą ir, kaip toks vien jau kultūrinės ir ideologinės higienos sumetimais, kieno nors būtų skubiai palaidotas.

Kol lietuviška vėliava negali laisvai plėvuoti Lietuvoje, kiekvieno mūsų praeiga ją kelti čia laisvame pasaulyje, ar tai savo darbu, ar tai trispalvės pavidele, šalia Amerikos vėliavos. Tikrai kraštui atgavus laisvę ši pareiga galės pavirsti į pasirinkimą. Mūsų kova kaip lietuvių ir mūsų kova kaip amerikiečių yra viena ir ta pati kova, kova prieš vieną ir tą patį laisvės priešą.

Kur laisvė belaimėtu, kur laisvė bepralaimėtu -- yra mūsų čia, mūsų brolių tenai ir kiekvieno laisvo ir laisvu likti trokštančio žmogaus laimėjimas ar pralaimėjimas. Kur žmogaus likimą lemia įvykiai besivystant -- ar tai Rusų kapinėse, Vilniuje, ar tai Kiaulių įlankoje, Kuboje, ar tai

prezidento rūmuose, Vietname, ar tai Katangos džunglėse, ar tai prie Berlyno sienos, ar tai prie New Yorko balsavimo mašinų -- šiandien priešas yra vienas ir tas pats, tik kovos frontas kitas. Ir kovos išdava vienodai paveiks ir mūsų brolio sūnų -- Vilniaus studentą didvyriškai demonstruojantį patriotizmą Rusų kapinėse, ir tremtinio sūnų -- kraštutiniai liberalinio JAV universiteto studentą, atkakliai ginantį JAV kompartijos sekretoriaus Gus Hall "akademines laisves" kalbėti universitetuose, kurie, tarp kitko, yra išlaikomi ir komunizmo aukų pinigais. Šie įvykiai paveiks ir Katangos studentą, kuris trumpai regėjo laisvę provakarietiškoje respublikoje, kol jo kraštą neokupavo JTO samdiniai. Taigi, kaip laisvė, taip ir kova už ją, yra visuotina, ir šiandien nėra nei fronto nei užfrontės šiame kare. Nėra nei civilių: mes visi kariai, nors ir kaip tai mums nepatiktų, nes mūsų priešas savo visuotinu antpulu mus tokiais padarė.

(Bus daugiau)

NEPATIKIMI JUNGINIŲ TAUTŲ TARNAUTOJAI

Civilinės Tarnybos Komisijos pranešimu, JAV ir JTO turi dar 1953 m. sudarytą susitarimą pagal kurį "joks Amerikos pilietis negali būti priimamas JTO tarnybai nepatvirtinus Valstybės Departamentui".

Tuo tarpu mažiausia septynis kartus JTO įstaigos yra sulaužę tą susitarimą. Septyni tarnautojai turi ryšius su komunistų partija ar jos įtakoje esančiomis organizacijomis, tiems ryšiams siekiant net 1930 metų.

Valstybės Departamentas ne kartą yra atkreipęs dėmesį į tą netoleruotiną situaciją, bet iki šiol be jokių rezultatų.

JTO atsisakymas atleisti tuos septynis nepatikimus tarnautojus yra nesuprantamas ir nepateisinamas, tuo labiau, kad mokant jiems algas net iki 20 tūkst. dol. metams, didesnę dalį jų lėšų gi suteikia JAV vyriausybė.

* AFRIKOS IR AZIJOS TAUTŲ KONFERENCIJOJE Karachi, Pakistane, savo atstovą buvo prisiuntusi ir Sov. Sąjungos "respublika" Uzbekistanas. Dėl to delegato užprotestavo Raud. Kinijos atstovas ir konferencija nutarė jo neįsileisti, išreiškiant "vieningą abejonę" dėl Uzbekistano savarankiškumo.

* AMERIKOJE IŠSIMOKSLINĖS ir turėjęs aukštą postą Californijos Guggenheimo raketų tyrimo centre Dr. Hsue-Shen Tisen, šiuo metu Pekine vadovauja Raud. Kinijos atominių raketų gamybai.

* GYNYBOS SEKRETORIAUS MC NAMAROS staigi kelionė į Vietnamą aiškinama tuo, kad atsiradę per daug trinties valdančioje karinėje jungtoje. Pvz., gen. Ton Tha-Dinh važinėjęs po kraštą ir savo kalbomis siekiąs sau politinių kreditų, kai tuo tarpu raudonieji visu smarkumu tęsia puolimus ir žudynes.

* NAUJOSIOS AFRIKOS VALSTYBĖS KENIJOS ministeris pirmininkas Kenyatta (buv. Mau Mau vadas) turi tris žmonas, kurių viena balta -- iš Anglijos -- Edna May, Premjeras turi 20 vaikų.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ! KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBŲ GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

VYRIŠKI RŪBAI

SIUVAMI PAGAL JŲSŲ FIGŪROS ISMIERAS,
PASIRINKTĄ MEDŽIAGĄ IR STILIŲ

• KOSTIUMAI • PALTAI
• FORMALŪS RŪBAI • UNIFORMOS

Darbas atliekamas geriausiose Amerikoje „SIMPSON“ kompanijos siuvyklose.

Didelis pasirinkimas -- vietinių ir užsieninių medžiagų.

NAUJAUSI MADŲ ŽURNALAI

JONAS H. AKŠYS

6645 S. WINCHESTER AVE., CHICAGO 36, ILL.
Telefonas 925 - 5179

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto.
Kainos: Paltai nuo \$80 iki ..., Kostiumai nuo \$85 iki ...

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! -- Mes apręgsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai,
MANHATTAN marškiniai,
LEE ir DISNEY skrybelės.
Krautuvėje Jūs laukiami
kasdien,
o sekmadieniais
nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių!
Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS SVEIKINIMAS

Kalėdos primena didžiąją Dievo dovaną žmonijai: Dievas tapo žmogumi, kad žmogus galėtų atgauti savo pirminį kilnumą. Dėl to Kalėdų švenčių laikotarpiu iššaukia žmonių dėkingumą, atkreipia kiekvieno dėmesį į tuos, iš kurių patirta gero.

Vasario 16 gimnazija, kurios pagrindai yra ne tik lietuviški, bet ir krikščioniški. Kalėdų metu turi daug kam padėkoti, nes tikrai dėka daugelio pasiaukojimo ir pastangų ji gali gyvuoti. Auklėtojų ir auklėtinių mintys skrenda į visus pasaulio kraštus, kur tūkstančiai geradarių metai iš metų, diena iš dienos deda savąjį skatiką, kad tik lietuviškasis jaunimas turėtų žmonišką sąlygą mokslintis ir augti lietuviams. Prisimenami ne tik uoliejai aukų rinkėjai, nepavargstantieji būrelių vadovai, bet ir visi tie aukotojai, kurių dažnai net pavardės nėra žinomos tiems, kurie naudoja si aukomis. Jiems visiems tebūna šiuo būdu pareikšta padėka, užtikrinant, kad jų aukos neina niekais, o išugdo gražiai lietuviškai ir krikščioniškai nusiteikusių jaunimo gretas. Padėka tebūna sujungta su sveikinimais ir linkėjimais. Teatneša Kalėdos tyro džiaugsmo, tesuteikia naujo ryžto ir ištvermės.

Su Kalėdomis artimai rišasi Naujieji Metai. Jie skatina žvelgti į ateitį. Vasario 16 gimnazija, linkėdama visiems rėmėjams laimės ir sėkmės, reiškia viltį, kad 1964 metais jai aukos ne tik nesumažės, bet pakils, lygiai, kaip nemažėja jos uždaviniai. 1964 metais gimnazija nori sustiprėti savo viduje, apsisvalyti nuo visų laiko tekmeje užpuolusių negalavimų, nori įžengti į naujuosius namus, kurie yra lyg laidas jos gyvybingumo. Gimnazija deda dideles viltis į II PLB seimo skatinimą ją remti visais būdais. Gimnazija tikisi, kad viso pasaulio lietuviai padės jai ne tik vegetuoti, bet gyvuoti ir klestėti!

Kun. Bronius Liubinas
DIREKTORIUS

Puiki dovana bet kuria proga!

Naujai įdainuota 10 įvairių
šokių plokštelė, grojant 18 asmenų orkestrui ir pritariant vyrų TRIO.

Visos plokštelės rekorduotos
ir spausdintos

Visos plokštelės gaunamos lietuvių spaudos, dovanų, radijo ir telev. parduotuvėse. Plokštelę išleido AIDAS Records 7203 South Western Ave, Chicago, Ill. Telefonas GR 6-2800.

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

DIRVA ★★ ★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurkė.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiurkė, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

BAISŪS KARŠČIAI IR SAUSROS KAMUOJA BRAZILIJĄ

JURGIS ŠATORIUS

Dirvos korespondentas

Brazilijoje

Jau antri metai, kai nepaprastos sausros ir karščiai vargina šio krašto gyventojus. 1963 metai kai kuriose valstijose bus įrašyti į istoriją kaip nuostolingiausi Brazilijos gyvenime. Dėl pašaro ir vandens trūkumo ūkininkai privalėjo sunaikinti daug galvijų: kraštas, kuris skaitėsi turtingiausias galvijų skaičiumi Lotynų Amerikoje, jau antras mėnuo turi įsivedęs dienas, kuriomis negalima gauti pirkti jautienos, veršienos ir kitų mėsų. Ar tai girdėta, kad Brazilijoje trūkų mėsos?

Visi tvirtina, kad prieš 1962 m. nelemta J. Quadros žygi, jam atsisakius iš prezidento vietos ir pabėgus į užsienį, dar buvo galima šitą planuoti, buvo galima numatyti bent pusmečio biudžetą. Tačiau, kai įvyko ta katastrofa ir į valdžią atėjo naujas prezidentas Jango, tai visose gyvenimo srityse įsigalėjo anarchija, kuri nežinia kuo baigsis. Skaitytų prisimena kaip skubiai riedėjo į bedugnę visas tikrasis laikas prezidentas savo duotame spaudai pasikalbėjime išsiginėję, kad jis nesąs atsakingas už krašte vyraujančią ūkinę suirutę. Tačiau kaip ten bekalbėti atsakingi pareigūnai, smukimas eina tolyn ir šiomis dienomis buvo mokama Cr\$ 1,200,-- už vieną amerikinį dolerį. Gi prieš metus laiko doleris kainavo Cr\$ 600,--

Taigi, logiškai galvojant, tie asmenys, kurie taupė pinigus, neteko 50% savo indėlių. Tuo tarpu visos būtinųjų naudojimo prekės per šiuos metus pakilo apie 100%. Tai yra katastrofiška būklė, bet ką gi padaryti, kai to siekia tie, nuo kurių gerų norų priklauso gyventojų gerbūvis.

Paskutinis kruzeiro smukimas prasidėjo su pasakeltais gandai, kad Jango pertvarkys kabinetą. Naujuoju finansų ministru esą buvęs numatytas prezidento švogeris L. Brizola. Žinia, Brizolą paskirti finansų ministru tai reikėtų tą patį, kaip įsileisti vilką į avių tvartą... Apie šį fantastišką Jano žygį O Jornal rašė: "Prezidentas negali suprasti, kodėl gi žinios apie Brizolos paskyrimą finansų ministru privalėjo sukelti tokį susijaudinimą... Gi prezidentas pagal krašto konstituciją turi teisę skirti ministerius, teigė Jango... Būtų gerai, kad prezidentui artimi žmonės patartų jam, jog jis (Goulart) gerai pagalvotų ką pasirinkti savo ministeriais. Prezidentas turi teisę skristi lėktuvu, kurį valdytų nieko neišmanąs lakūnas, bet jis niekada nepasirinks tokio, nebent norėtų išstatyti save bereikalingam pavojui. Leonel Brizolos paskyrimas finansų ministru būtų panašus pavyzdys..."

Taip pat teigiama, kad prezidentas noris atleisti dabartinį krašto apsaugos ministrą už griežtą laikyseną ginant II-sios armijos vadą gen. Peri Bevilacqua. Mat P. Bevilacqua gavo net paaukštinimą, kai jis buvo paskirtas visos armijos gen. štabo viršininku. Na, o į jo vietą taip pat buvęs paskirtas anksčiau buvęs krašto aps. ministeris gen. Amauri Kruei. Taigi svarbūs armijos postai dar neperėjo į raudonųjų maršalų rankas. Ir kol armija yra vadovaujama ištikimų demokratijai generolų, dar galima ramiai miegoti.

Kiekvieno atveju galima laukti, kad po Kalėdų ar tuoj po N. Metų krašte įvyks rimtų pasikeitimų, kurie palies krašto gyvenimą. Greičiausia, kol prie vairo pasiliks dabartiniai pilotai, nieko gero netenka laukti.

Taigi, kai pati gamta sukilo prieš žmogų ir sausromis bei karščiais bando įtikinti šio krašto valdovus, kad jiems laikas susiprasti ir pakreipti laivą į ramensnius vandenį, jie dar pilni ambicijų kreipia bures audrų link.

VYTAUTO BRAZILIJOS LAIŠKO "KODĖL PORĄ, O NE VISUS?" PATIKSLINIMAS.

Gruodžio 6 d. Dirvoje tilpusiam laiške sumaišyti kai kurių artistų vardai. Ten rašoma: Juozas Audiejus, o turi būti Stasys, Antanas Katelė turi būti Juozas, Aleksandras Kanauskas, turėtų turima mintyje -- Kačanauskas? Dėl Veronikos Dagilytės - Valatkiene, kaip L. Encikl. lituanistinės muzikos raštų tvarkytojui, tenka štai kas pasakyti. Tvarbant raidę D jos biografija su nuotrauka buvo pasiųsta vyriausiam redaktoriui prof. V. Biržiškai (jis sutvarkė ir parinko raštus iki "Del"). Kodėl jos nedėjo, tai jo reikalas. Apie ją buvau patalpinęs turimas žinias "Muzikos Vardyno" VII sąsiuvinny. Ji taip pat minima ir Vilniuje išleistame operos albume Lietuvos operos įkūrimo proga. Ten rašoma (tai buvo 1955 m. leidinys): "Veronika Dagilytė dirba teatre nuo 1938 m...", suminėta, kokius vaidmenis yra atlikusi. Idėta ir nuotrauka. Ji mirė Vilniuje 1956 m. gegužės mėn.

Liečiant kitus suminėtus asmenis -- išvežtuosius, kaip Karaliūtė-Bučkuvienė (turbūt Bručkuvienė?), Avietinaite - Gustainienė ir Griebliūnienė su malonumu įdėtume L.E. bet neturime jų biografinių davinių. Jei kas apie jas turi duomenų, būsiu dėkingas už suteiktas žinias.

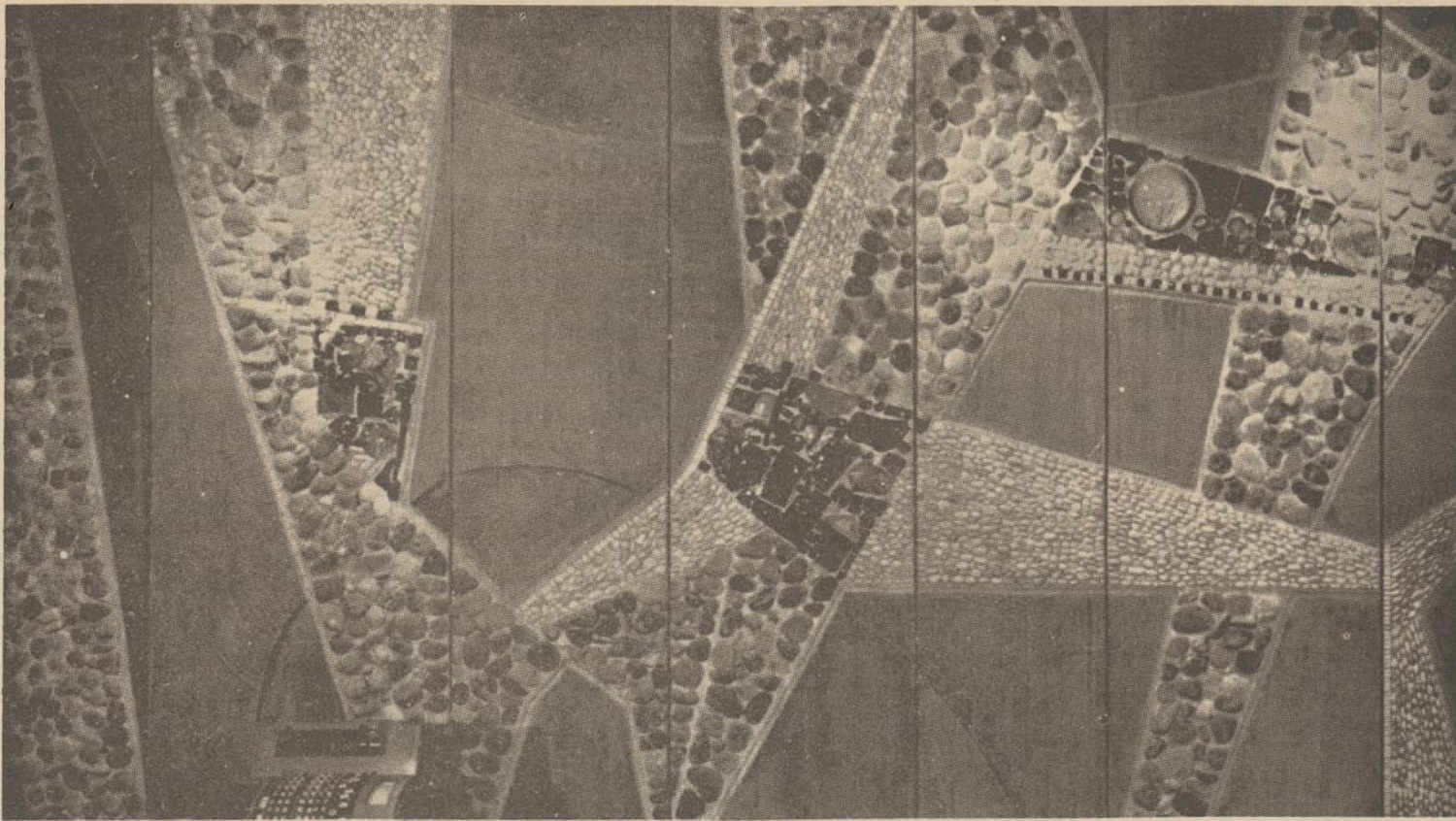
J. Žilevičius,
Chicago.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Merry Christmas

ST. CLAIR
SAVINGS
ASSOCIATION

ALEKSANDROS KAŠUBIENĖS LAIMĖJIMAI

E. ČEKIENĖ

Dail. Aleksandra Kašubienė naujai pastatytam New Yorko miesto centre Hilton viešbutiui yra sukūrusi didžiulį muralį - mozaiką. Ta proga gruodžio 8 d. Lietuvos Moterų Atstovybės klubas surengė to viešbutio salėje kultūrinę popietę, kurioje A. Kašubienė skaitė paskaitą apie savo kūrybą ir Elena Kepalaitė pašoko išraiškos šokį. Klubo ponios pavaišino svečius kavute.

A. Kašubienė, baigusi šiaulių gimnaziją, Lietuvoje lankiusi Kaulo Taikomosios Dailės Institutą ir Vilniaus Meno akademiją. Paskutiniu metu ji perėjo iš keramikos į mozaiką ir vis kas kart plačiau reiškiasi amerikiečių dailės pasaulyje.

Savo paskaitoje ji atsakė į klausimus, kaip gavo iš amerikiečių šį didžiulį užsakymą (208 kv. pėdų), kokios buvo problemos dirbant ir kiek laiko truko jį realizuoti?

Kada man paskambino iš William Pahlmann įstaigos, dekoratorių jau buvo susipažinęs su ankstyvesniais mano darbais per Contemporary Crafts muziejų. Tik buvo užklausta, ar apsiimsiu atlikti šią mozaiką, -- kalbėjo Kašubienė, -- ir pirmame posėdyje man buvo išaiškinta šios patalpos paskirtis.

Tai išaiškines, dekoratorių paprašė paruošti idėjinis eskizus ir juos atnešti po 10 dienų. Paminėjo, kad nevengčiau tuščių cemento plotų, nes jiems

patinkas mano cemento naudojimas ir užbaigimas.

Beruošdama eskizus, -- sako A. Kašubienė, -- turėjau galvoje, kad atėjęs čia pasivaikšinti žmogus ir atsistojęs bet kurioje vietoje, prieš save visur rastų akį patraukiančių detalių, t. y., kad tos detalės būtų išdėstytos per visą sienos ilgį. Taip pat, kad žvilgsnis galėtų keliauti ramiomis ir ilgomis linijomis ir svečiui sudarytų erdvės įspūdį, nes pati ši patalpa nėra didelė.

Iš eilės eskyzų atrinkau tris, -- aiškino dailininkė, -- kurie mano nuomone turėjo daugiausia iškilmingumo. Iš jų du buvo parodyti Hiltono meno kolektyvos direktoriui, kad jis padarytų galutiną sprendimą. Meno direktoriui patiko abu, tad nutarė kompoziciją vystyti pagal vieną eskyzą, o medžiagų panaudojimo variacijas pagal kitą. Ir taip po kelių savačių galutiną darbo rezultatą nunešiau tiesiog pas meno direktorių. Projektą patvirtino. Prasidėjo techniški realizavimo uždaviniai.

Jau bedirbant idėjinis eskyzus, -- kalbėjo ji toliau, -- visą 26 pėdų sienos ilgį suskirsčiau vertikaliai į dvyliką dalių. Nesinorėjo man skaldyti sieną horizontaliai arba į plytas, nes šioje patalpoje tai sudarytų per

Prieš šį užsakymą toje pačioje technikoje buvau jau realizavusi du kitus užsakymus: vieną 300 pėdų, kitą 90. Šis gi yra 208 pėdų kv. Realizuojant teko susidurti su daugeliu įvairių problemų, bet jose jau nebuvau naujokė. Užsakymus, kuriems realizuoti man buvo reikalinga fizinė jėga, aš atlikau vienoje mozaikos studijoje, kur ir samdau si technišką pagalbą.

Kai medžiagos buvo suvežtos ir metalo rėmai pristatyti, prasidėjo muralio realizavimas. Šioje technikoje galima dirbti tik toli, kol cementas mikštas, todėl per vieną dieną reikėjo būtinai užbaigti vieną visą dalį. Dažniausiai dirbau su vienu darbininku, kuris man maišė cementą ir dėjo jį į rėmus, atliko paruošiamuosius ir valymo darbus. Kai metalo rėmas buvo pripildytas cementu, aš ranka į šlapį cementą įbrėždavau kontrtines piešinio linijas. Tam tikslui buvau paruošusi dviejų inčų skalę darbą, brėžinį, iš kurio man buvo lengva daryti tikslus matavimus. Visus akmenis ir stiklus sudėjau pati. Fizinio darbo čia buvo 12-kai dienų, nes muralis buvo suskirstytas į tiek dalių, -- baigė A. Kašubienė.

Ši jos atlikta mozaika užima visą kambario sieną. Dabar dailininkė dirba prie kitų užsakymų New Yorke, Kalifornijoje ir kt. Su jos kūryba susipažinti ir

VIRŠUJE: Aleksandros Kašubienės sukurto Hilton viešbutyje New Yorke dalis sienovaizdžio.

PASAULIO LIETUVIS, P.L.B. biuletenio antrasis numeris šventiškai pasipuošęs E. Muliolienės piešiniu ir su švenčių linkėjimais. Turinyje gi suteikta įvairių kraštų bendruomenių pranešimai Seimui, įvykusiame Toronte. Gal biuleteniui ir tinka surinkti ir "įamžinti" Seimo pranešimus, tačiau biuletenio skaitytojams būtų įdomiau skaityti apie aktualesnes ir pirmyn žvelgiančias idėjas bei sumanymus. Tuo labiau, kad čia pat paminėta, jog PLB Valdybos buv. pirm. dr. J. Sungaila pranešęs apie netrukus pasirodysiantį PLB Seimo darbų leidinį.

Biuletentyje šį kartą be galo daug smulkios kronikos, suregistruvus net kas kur kokią plokštelę išleido, ar kas kur turėjo kokią susirinkimą. Tai dienraščiams skirta ir pakartota kronika, kuri ateityje neprivalėtų užimti brangiai kainuojančio biuletenio puslapių.

Pabaigoje komentuojami spaudos atsiliepimai apie PLB Seimą. Tąja proga Dirvos nusistatymui pristatyti paimita toji vieta, kur V. Rasteniui aprašant Seimo eigą, teko paminėti ir kunių luomas.

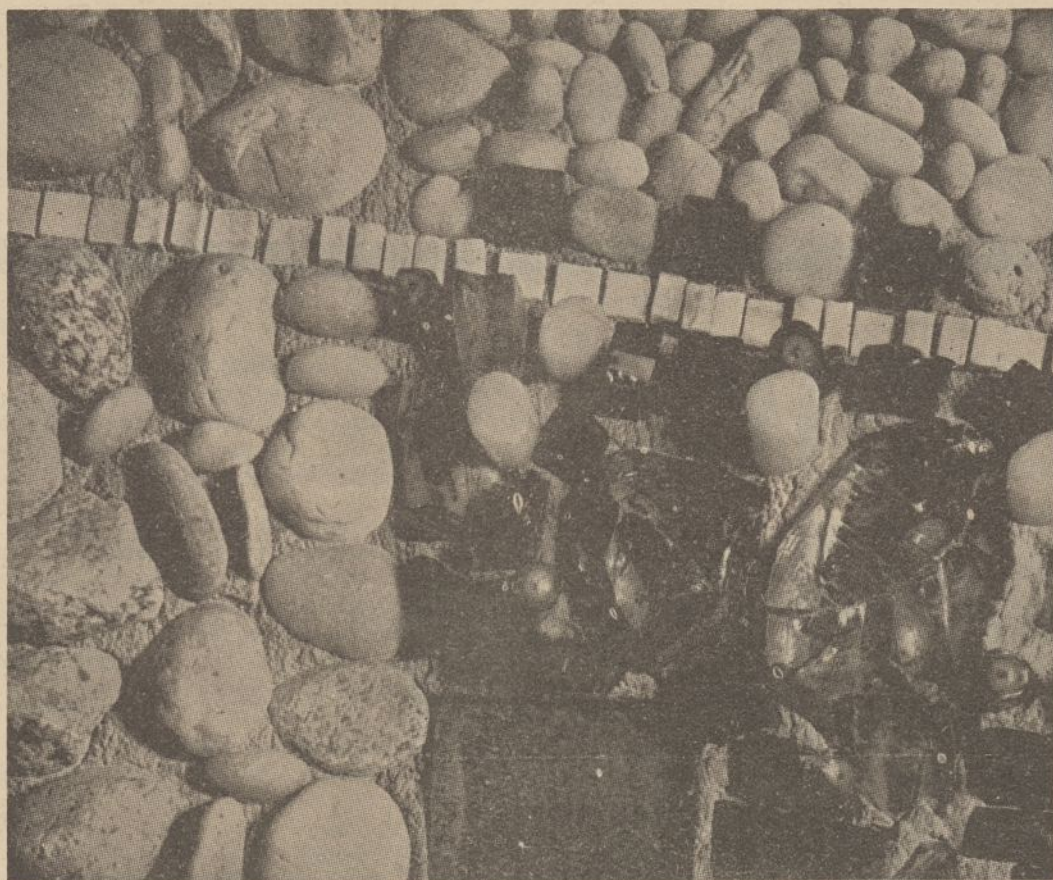
Jei jau nevengta paminėti, kad -- "Dirva, nemaža vietos skyrusi PLB Seimui garsinti ir toliau jį teigiamai lietuvių visuomenei pristatyti", būtų buvę tiksliau tą pristatymą ir pacituoti, taip kaip pasielgta su Draugu ir Darbininku. Iš vieno laikraščio paėmus tik tai, kas buvo gero pasakyta, o iš kitų tik tai, kas nepatiko, jau nebesudaro to vaizdo, kurį pvz., Dirva su pradiniu komplimentu būtų užsitarnavusi.

Tokie "pasikraipymai" biuletentyje rodo tendencijų daigus, kurių pasekoje tenka labai kantiškai laukti sekančio biuletenio numerio, tuo tarpu susilaikant nuo komplimentų.

kinės filosofijos sampratą. Perbėgus dr. J. Griniaus apžvalgą apie studentus dabartinę Lietuvos literatūrą, V. Maciūnas nukelia į Antano Strazdo laikmetį.

Poeziją šį kartą atstovauja Faustas Kirša su B. Rutkūnu. Ilustracinę dalį užpildo sukaustuvininko Adomo Galdiko kūriniai su St. Goštauto įspūdžiais.

VISGAILIS, Jono Vėgėlio poema, liečianti lietuvių karvedį Visgailį, gyvenusį 1592-1684 m. Veikalas rašytas taikant jaunimui, kad skaitydamas, jis galėtų domėtis, mokyti ir tikriau pažinti Lietuvos geografiją, istoriją, savo protėvius ir Lietuvos kraštą. Taip bent įžangoje rašo autorius. Knyga iliustruota, 241 psl. Kaina 3 doleriai. Spaudė Immaculata Press, Putname.

Detalė iš Aleksandros Kašubienės sienovaizdžio Hilton viešbutyje New Yorke.

sunkų architektūrišką įspūdį. Tačiau, toks vertikalus sienos suskirstymas iškėlė ypatingas problemas. Turint galvoje, kad viena iš 12-kos dalių vidutiniškai svers 500 svarų, iškilo svorio apvaldymo galimybės. Pasitarus su inžinieriais, buvo nutarta paruošti specialius metalo rėmus ir sutvirtinimus, kurie atlaikytų cemento ir mozaikos svorį ir aštuonių pėdų vibraciją. Užsakiusi rėmus pradėjau ieškoti ir rinkti medžiagas, kurias buvau numaciūsi naudoti šiai mozaikai.

išklausyti bei E. Kepalaitės išraiškos šokiu žavėtis buvo susirinkę virš šimto newyorkiečių.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

AIDAI -- mėnesinis kultūros žurnalas, lapkričio mėn. (9) nr. Šiame numeryje ryškus nušigvėžimas nuo laiko ir įvykių, praeities ir pažangos gradacijos. Čia perskaitęs A. Liulevičiaus straipsnį apie antrąjį Vatikano susirinkimą, susiduri su F. Juzevičiaus žvilgsniu į anti-

AKIMIRKOS

Bronys Raila

Pajūriais, pamariais...

Atostogiškai besisukaliojant aplink Chicagą mūsų akademinės jaunuomenės saskrydžiuose ir vyresniųjų pramogavimuose, visur pasitaikydavo sutikti žinomą Chicagos lietuvių spaustuvininką M. Morkūną. Jis dirba daug ir ilgai savo spaustuvėje, laiko neturi, bet, matyt, niekaip negali atsilaukiyti pagundai ištrukti pas jaunimą ir draugus.

Kelionės, kaip sako kolega J. Kardelis, glaudžiai siejasi su svajonėmis. Man taip pat. Ir turbūt daug kam Union Pier, paskui P. Linkaus ir J. Bačiūno paežerių bei paupių vasarvietėse iš tikrųjų mes nemažai "pasvajojom"... Ir kai kartą mūsų kompanijos dalyviai ėmė pasakotis savo nuveiktų ir dar nenuveiktų darbų svajones, ėmiau nei iš šio nei iš to ir prisipažinau čia pat sėdinčiam M. Morkūnui vieną savo vis labai nerealią svajonę: kada nors parašyti apysaką, kur dalis nuotykių vyksta Nidoje ir Neringos kopose. Tik bėda, de, javau, jog esu labai pamiršęs tų vietovių geografiją ir daugybę man reikalingų smulkmenų, nes Neringoje lankydavau ne dažnai, ir visa tai buvo jau žiloje senovėje.

Tada Morkūnas ir sako: -- Galima tau lengvai padėti. Mes neseniai baigėme spausdinti Alfonso Nevardausko stambiają knygą apie tas vietas. Vadinasi "Pajūriais, pamariais". Daug aprašymų, autoriaus atsiminimų, šimtai puikiausių nuotraukų. Niekas tau geriau nepadės prisiminti Neringos! Jei tik nori, užrašyk savo adresą, aš perduosiu autoriui, ir knygą greit gausi...

Taip, grįžęs namo, knygą gavau paštu už poros savaitių. Tik man užtruko dar porą mėnesių ją peržiūrėti ir perskaityti. Vis dėlto 300 su viršum puslapių ir dar daugiau nuotraukų. Tikras Nemuno žiočių, Kuršių marių ir Neringos albumas.

Ižangoje skaitytojui truputį afektuotais žodžiais autorius iš-

dėsto jausmingą požiūrį į savo veikalo kilmę: "Paskutiniųjų dvidešimt penkerių metų praeities raktu atsirakinęs Baltijos jūros

Lietuvos pajūryje...

pakraščių, Kuršių Neringos kopų ir Nemuno deltos gamtovaizdžių galerijos duris, einu į giliai tautinėje sąmonėje glūdintį lietuvių dvasia užantspauduotą mano atminties aruodą..."

Ir ta dingstimi jis paberia savo "prisiminimų kristelius", kurie vietom tiek perlingi ir tiek jų daug, kad iš tikrųjų nė nesutiltų viename aruode. Čia jaunebe aruodas, o visas atsiminimų svirnas!

Nemuno deltos paupiai, Kuršių marios, Neringos pusiasalis ligi Klaipėdos, kopos ir žvejai, kontrabandininkų nuotyčiai ir pasienio apsaugos pareigūnų veikla, lietuvininkai ir vokiečiai, žuvys ir elniai, asmeniniai atsiminimai, istorija ir gamta, politika ir kultūra, šauliai ir naciai, legendos ir beveik literatūrinės apybraižos, visa poetinė ir prozinė mūsų pajūrio panorama.

Turime kiek veikalų, gana sausių ir nuobodžių, apie Mažąją Lie-

tuva, Klaipėdos kraštą, apie jo tautines, politines ir teises problemas, Bet lengvesnio pobūdžio išsamesnės knygos, šalia P.

Babicko vieno rinkinio, dar nebuvome turėję.

A. Nevardausko knyga savotiška visokeriopai. Ir tuo ji įdomi. Jos sužavintys savotiškumai kartu yra ir veikalo, kaip rašto darbo, trūkumai. Tai nei mokslo, nei literatūros kūrinys, o viso ko persikryžiuojantis mišinys.

Vienu ar kitu požiūriu jį perredaguojant, jo turinio tinkamas išplanavimas būtų be galo sunkus, nes tada autorius būtų turėjęs nebe viską ir ne taip pasakoti, ką jis, kaip pasienio apsaugos pareigūnas, mūsų pajūriuose - pamariuose patyrė, išgyveno, matė, jautė, dirbo, kentėjo ir mylėjo.

Tad tokiai knygai beveik nėra tinkamo būdo, kaip rašto veikalui, vertinti. Ji yra meilės vaisius ir čia viską autoriui lemia jausmo kriterijai. Tai kaip motinai savas vaikas -- šleivas ar kreivas, bet

vistiek gražiausias iš visų.

Problema lygiai ta pati, sukuria susiduriame mes losangeliečiai ir kitų vietovių lietuviai, kai einame žiūrėti įvairių lietuviškų "teatrų" ir jų vaidinimų. Šie vaidinimai yra teatro mylėtojų karšti pomėgiai, jų liepsnojančios širdies kūryba, didžiuliai pasiaukojimai, idealizmas ir patriotizmas, kai kada švitrūs pasisekimai, dar dažniau tragiški neištesėjimai. Ir kaip tu tatau vertintum "bešliškai" ar "objektyviai"?

Kartą praėjusią vasarą vėžiau per Hollywoodo Sunset bulvarą pasidairymo tikslais pas mus viešėjusį bičiulį dailininką V. K. Jonyną. Užėjo kalba apie lietuvišką teatrą. Jonynas ir sako, kad nors New Yorke būna itin daug gerų amerikiečių teatro pastatymų, bet jis didžiausią malonumą vis dėlto jaučias nukakęs į lietuviškų teatrinių sambūrių spektaklius. Mat, ten jį labiausiai žavi ir jaudina mėgėjų aktorių scenoje parodomas begalinis pasiryžimas vaidinti, glaudžiai sujungtas su begaliniu nesugebėjimu...

Iš tikrųjų, tai įdomus ir labai rafinuotas pergyvenimas. Jonyniškas aptarimas mandižiai patiko, nes toksai jausmas ir man nėra svetimas, skaitant ne kartą kokią lietuvišką knygą, ar žiūrint vaidinimo, ar klausantis koncerto.

A. Nevardausko knyga apie Lietuvos pajūrį man kaip tik ir suteikė ne tik įdomių ir naudingų žinių, bet ir prieštaringų išgyvenimų. Autoriaus geri norai ir pasiryžimai begaliniai. Protarpiais jie sulūžta išplanavimo ir literatūrinio reportažo nesugebėjimuose. Kitur vėl sublyga aiškių plunksnos talentu ir sodriais gintarinio Lietuvos pamario piešiniais.

Reikėtų pavyzdžių, o jų būtų daug ir visokių. Tegu ir toks žvejų naktinės išvykos į marias vaizdas, gabiai apdorotas, beveik literatūriškas reportažas: --

"Nuo tinklo užmetimo iki jo ištraukimo užtrukdavo apie dvi valandas. Bet jei, žvejų terminu tariant, pasitaikydavo gera Die-

vo žegnonė, tinklo traukimas užtrukdavo daug ilgiau.

Į užmestą tinklą kartais pakliūdavo tiek žuvies, jog buvo neįmanoma išvilkti jo sveiko į krantą. Tokiais atvejais, tinklą privilkus prie kranto ir jo sparnus kiek galint suglaudus, prie žiočių prip্লাukus valtimi, didžiumą žuvų tekdavo išsemti tam tikru tinkliniu samčiu ir pilti į valtįje sustatytas dėžes, trokais vadina-

mas. Pagaudavo ką ar ne, o žvejams valgyti reikėjo. Apie pusiaunaktį prie žvejų ateidavo ir moterys. Jos atgabendavo žvejojantiems žmonėms launagą (naktipiečius). Ir kada vyrai susėdę grupelėmis stiprinosi, moterys apdangščiusios arkliaus ir pasiėmusios šturmlatėnas į rankas, sulinkusios prie trokų, leisdavo pro pirštus aštriai dygliuotus ir gleivėtus pūkius bei kitas žuvis, jas rūšiuodamos.

Besukubėdamos jos nejausdavo nei dyglių dūrių, nei šalčio. Ausdant išrūšiuotas žuvis jos jaugabeno į turgų: Klaipėdoje, Priekulėje ar Šilutėje. Jos nesiskundė sava ja dalia, o didžiavosi ir džiaugėsi, turėdamos ką rinkti ir ką vežti".

Su šiuo vaizdu, rodos, pirmą kartą arčiau pažinau tas žvejų moteris, taip nusipelnusias simpatijos ir pagarbos įgyvenimo filosofijai. Ir tokias skirtingas nuo kai kurių kitų Klaipėdos, Kauono ar dabar ir Amerikos žinomų "poniusenų", atsiskalavusių čia po pastarojo karo sudužusių geldų skeveldromis...

A. Nevardausko atsiminimai ir lietuviškųjų marių gamtovaizdžio aprašymai bus brangūs visiems mažalietuviams ir kiekvienam, kam teko ilgesnį laiką praleisti šiame gražiausiame vakarų Lietuvos žiede.

Jo knyga vis dėlto yra arčiausia atsiminimų žanrui, kuris taip normalu išeiviam praktikuoti ir dėl kurio gausos jau beveik nebegalima per daug nusiskusti. Gen. S. Raštikis prieš keletą metų mus kiek nugašdino savo karinių atsiminimų tomiais -- per storais, per daug išpūstais, per daug apneštais politinių nepatiki-mybių drumzlėmis ir neurozėmis. Apie juos savo laiku rašydamas, jau buvau užsiminęs, kaip reikėtų ir kaip būtų įdomu ir gal žy-

miai naudingiau, jeigu koks raštingesnis valsčius viršaitis parašytų smulkius atsiminimus, paprastai, be pretenzijų, be paradų, konkrečiai apie savo valsčiaus susikūrimą ir gyvenimą Nepriklausomybės laikotarpyje.

Atsiminimus yra parašę ar jau greit rašys kiti generolai, pulkininkai ir žemesnių laipsnių kariai, advokatai, policijos tarnautojai, partiniai politikai, vienas kitas iš literatų ir šiaip veikėjų. Bet dar nė vienas viršaitis nepajudino rūdijančios plunksnos! Užtat A. Nevardauskas, Klaipėdos krašto pasienio apsaugos pareigūnas, dabar mum pateikė atsiminimus tik apie sritį ir vietas, kurias jis gerai pažino ir praleido gražiausius savo gyvenimo metus.

Kaune kartais kursuodavo, be abejo, opozicijos ar valstybės priešų skleidžiami baurūs gandai, kad vyriausybė į Klaipėdos kraštą valdininkais ir tarnautojais buvo nusiuntusi "visokias amatas". Užtat ten didlietuviam taip nesisekė... Žinoma, ir geriausiuose rugiuose pasitaiko dirsių. Nevardausko knyga yra akivaizdus anų gandy nepagrįstumo liudijimas. Iš jos pamatome, kiek ten būta idealizmo, meilės, pasiaukojimo, puikių pasiryžimų, ir kiek ten pasidarbuota švarių ir teisingų žmonių, pavyzdinių mūsų jaunos valstybės gynėjų.

Po 25 metų vėl pasivaikščiojęs gintariniais Lietuvos vakarų pajūriais - pamariais, A. Nevardauskas, apie tai greičiausia nei nepagalvodamas, iš nenuadailintų

lauko akmenų pastatė gražų ir greit nenykstantį paminklą ne tik savo paties jaunystei, bet ir visiems tiems, kurie drauge dirbo šio krašto suliedinimui su visa tauta. Tiems nežinomiems ir neatžymėtiems pilkiesiems didvyriams: "pajūrio dykduoniam", sienos saugotojam, muitininkam, paštininkam, gubernatūros ir ūkininkų taigų tarnautojam, šauliam, vaikų darželių vedėjom, vaidintojam ir giedotojam.

Už visa tai, kaip dabar įprasta sakyti baigus prakalbą, lieka tik tarti: -- Ačiū.

Paraginkite savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liquer, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KAI RUSAI ATEINA

(IŠTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

(56)

ROBERT RAID

Sulo tik nusiжуokia, šoka atgal į duobę, griebia kažką šaukdamas: -- Aha! Tu bijai, tada aš tave nudėsiu! Ir jis pakelia automatą. Tomo paleistoji granata krinta prie jo kojų. Kalkės ir dulkės pasipila ore. Pašokęs puolu į duobę. Sulo guli ant nugaros. Jo kūnas sudraskytas.

Pilkose uniformose vyrai leidžiasi nuo viršaus. Pasigirsta vokiška kalba. Vokiečių kariai pamato mūsų baltus raiščius ant rankovių, moja ir šaukia:

-- Ačiū, draugai, Puikiai apsidirbote!

Kažkur sukriokia motorai. Pasirodo lėktuvai ore. Kaskart vis daugiau vokiečių karių renkasi aplink mus. Staiga man pasidaro silpna. Krūtinėje atsišaukia skausmai.

Mieste dar vis šūviai. Tomas stukteli man alkūne:

-- Mieste dar tebekovojama, Robertai!

Mes skubame į miestą. Tai šen tai ten susiduriame su vyrais NKVD uniformose arba mėlynuose kombizonuose. Mes dabar medžiojame pačia tikrąja prasme. Medžiojame naikinamųjų batalijonų kraugerius. Susitinkame ir su kitais laisvės kovotojų daliniais. Ir jie medžioja. Beginkliai, apdriskę rusų kareiviai šlepsi gatve. Mes juos aplenkiamo. Tegu jais pasirodina vokiečiai. Bet -- naikinamųjų batalijonų šunės ir enkavedistai tai mūsų grobis ir kerštas.

Nuo vieno namo stogo pasipila šūviai. Pentas pašoka ir susiėmęs vidurius išsitiesia gatvėje.

Išlaužiamo duris ir puolame laiptais aukštyn. Mus pasitinka šūviai. Matau mėlynose uniformose pavidalus. Susirandu priedangą ir

gerai prisitaikęs paleidžiu salvę. Jie nusirita laiptais.

Medžioklė artėja prie galo. Tik šalutiniuose priemiesčiuose girdisi paskiri šūviai. Rusai priremti vokiečių prie jūros. Vienas kitas žmogus išdrįsta pasirodyti gatvėje. Moterys su gėlėmis rankose ir ašaromis akyse džiūgauja, šaukia: "Vokiečiai jau čia!"

Praeina dar keletą gatvelių nieko nesutikdami. Toliau -- kitas patulius. Atrodo, būsim pastebėti. Mes prisišliejame prie mūro tvoros. Bėgte atbėga keturi rusai. Pirmyn. Puolame juos. Mano peilis taiklus. Staigus riksmas. Justas nepataikė. Trenkiu antram rusui automatu per galvą. Justas stovi kaip stabo ištiktas. Griebiu peilį iš jo rankos ir smeigiu trečiojo krūtinėn. Tai už motiną! Pirmasis mano rusas dar gyvas. Pribaigiu ir jį. Tai už Oskarą!

-- Paimk ginklus. Justai!

-- Keturius NKVD šunimis mažiau -- šnabžda Tomas.

Skubame toliau. Pasigirsta atskiri šūviai. Ar tik ne Herberto grupė?

Pentas čiumpa mane už rankos.

-- Atsargiai, kažkas paskui mus!

Mes krintame šešėlyje. Du Naikinamojo Batalijono vyrai. Jie artinasi į mus atsargiai dairydami. Tomas pasirengęs. Jį perspėju:

-- Kuusik ir aš!

Jiedu prieina prie mūsų ir sustoja. Pakelia automatus. Jų akys į mus. Puolame. Tai už Raimą! Pentas ir Kuusik sudoroja antrąjį.

Pasiekiamo Gustavo Adolfo gimnaziją ir atiduodame ginklus. Be mūsų dar dvidešimt vyrų viduje. Netrukus ateina ir Herbertas su Puida ir Susi.

-- Kur paliko Kuli?

-- Negyvas. Jis šovė. NB vyrai atsakė ugnimi!

Renkasi daugiau vyrų. Sudaromi nauji būriai.

Mes išvykstame į Lasnamaagi, kur įsitvirtinę rusų ir naikinamųjų batalijonų daliniai ir kurie kietai priešinasi. Mūsų uždavinys raudoniesiems smogti iš užnugario ir palaužti jų pasipriešinimą: Herberto grupė išvyksta prie barikadų į X gatvę.

(Bus daugiau)

START A
Cleveland Trust
CHRISTMAS ACCOUNT
NOW!

SAVE ALSO FOR

- Education
- Insurance
- Home
- Automobile
- Vacation
- Taxes

Every Other Week

DEPOSIT... HAVE

\$200 25 TIMES... \$50

\$400 25 TIMES... \$100

\$1000 25 TIMES... \$250

The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

WE WELCOME YOUR SAVINGS

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Svarbus pranešimas siuntinių
į Lietuvą siuntėjams!

Artinasi Kalėdos, dabar yra pats laikas siuntinius siųsti, kad jie Lietuvoje šventėm būtų gauti.

Viena iš patikimiausių Amerikoje siuntimo firmų yra licenzijuota bendrovė Cosmos Parcel Express Corporation, per kurią siuntiniai yra betarpiiai siunčiami tiesiai į Vilnių.

Šios bendrovės du lietuviški skyriai randasi Chicagoje: 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864 Chicago 8, Ill.; 2439 West 69th St., tel. WA 5-2737 Chicago 29, Ill.

Siųsdami per tas lietuviškas įstaigas siuntinius, Jūs esate pilnai garantuoti, jog siuntiniai bus tvarkingai supakuoti, tuo pat išsiųsti tiesiai į Lietuvą ir pasieks gavėją po 5-6 savaitių.

Ten pat didžiausias pasirinkimas, urmo sandėlio kainomis visų medžiagų ir prekių kurios tinka siuntimui.

Cosmos įgaliotu atstovu Chicagoje yra Edvardas Žukauskas.

Šitoje firmoje pradėjo taip pat dirbti, ilgą laiką toje srityje dirbęs ir siuntinių siuntėjams žinomas Vytautas Žukauskas.

Taigi visais siuntimo ir informacijų reikalais kreipkitės pamintu adresu 2439 W. 69 St., tel. WA-5-2737 arba 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864. Būsite tikrai ku geriausiai aptarnauti ir pilnai patenkinti.

Kalėdos karo belaisvių stovykloje

L. Knopfmilleris

1947 metai Prancūzijoje, Vogežų kalnuose iškritęs sniegas suteikia aplinkai artėjančių švenčių nuotaiką.

Karas jau seniai pasibaigė. Europoje gyvenimas pamažu žengia į normalias vėžes. Tūkstančiai karo belaisvių jau grįžo namo ir šventes galės praleisti savo artimųjų ir giminių tarpe. Bet čia, kalnuose, netoli mažo Rocheson miestelio dar yra 120 karo belaisvių, kurie padeda atstatyti karo metu padarytus nuostolius. Vieni jų dirba miškuose, kertant medžius, kiti lentpiuvė. Už kelių dienų šventos Kalėdos. Apie grįžimą namo ir būti savųjų tarpe nėra nei kalbos, o kiek jų norėtų po tiek metų būti vėl su savaisiais, vaikučiais, žmonomis, tėveliais ar giminėmis. Daug gražių pažadų jie girdėjo, bet visi pažadai buvo tik gandai. Visi karo belaisviai pamažu priprato prie šios minties ir rengėsi sutikti Kalėdas savo draugų tarpe.

Keletas klausimų spaudė karo belaisvių širdis. Eglutę turėsime, bet kaip su žvakutėmis? Kur gauti? Pirkti neturime iš ko. Ir kokios šventės, jei eglutė nesusižibės žvakučių šviesoje?

Miško komanda atvežė pačią gražiausią eglutę. Kiti iš vielos ir cigarečių sidabrinio popieriaus pagaminę gražią, didelę eglutę žvaigždę, kiti iš įvairių spalvotų popieriukų suklijo grandinėlės, bet kur žvakutės? Katalikai karo belaisviai nutarė kreiptis į vietos seną, malonų kunigėlį. Ir taip vieną sekmadienį prieš Kalėdas, po pamaldų vienas mokėjęs truputį prancūziškai, kreipėsi į kunigėlį žvakučių reikalu. Kunigėlis pažitėjo į jį ir atsakė: "Kiekvienas, kuris ateis išpažinties, gaus dovaną vieną žvakutę" -- "Bet kunigėli, karo belaisviai nemoka prancūziškai" atsakė belaisvis. "Dievas supranta kiekvieną kalbą. Sukalbės kiekvienas maldele savo kalba ir turės Dievo palaiminimą ir dovanėlę žvakutę". Skirtą dieną išpažinties nuėjo tiek karo belaisvių, kad kunigėliui vos nepritrūko žvakučių. Gruodžio 24 dieną Kalėdinė eglutė stovėjo pilname savo grožyje.

Belaisvių barakuose didelis judėjimas. Visi skuba, visi ruošiasi šventam vakarui. Tyliai naktis, tik danguje spindi žvaigždutės, o lauke ramu, nei mažiausio vėjelio.

Nustatytu laiku belaisviai sustoja ratu aplink gražią eglutę. Padarytas žiedas, jungias žmones laimėje ir nelaimėje ir sunkiausioje likimo valandoje. Naktis tokia graži ir tyli, o degančios žvakutės dar daugiau pakelia šventišką nuotaiką.

Suskamba kalėdinė giesmė "Tyli naktis, šventa naktis". Gal ji niekad taip gražiai neskambėjo Vogežų kalnuose, kaip šią naktį. Po giesmės sekė malda ir trumpas vyresniojo karo belaisvio žodis su nuoširdžiais linkėjimais švenčių proga. Kaiptyliai visi susirinko prie eglutės, taip tyliai visi ir vėl išsiskirstė.

Kiekvienas barakas buvo papuoštas ir tuo prisidėjo prie švenčių nuotaikos. Bet dar daugiau džiaugsmo ir malonumo atnešė belaisvių vyresnysis, apsirengęs Kalėdų seneliu ir iš didelio maišo kiekvienam įteikęs paštą ir paketus, atsiųstus iš tėviškos.

Tik dabar belaisviai suprato, kodėl paskutinių savaitę bėgę nebuvo gauta pašto. Vyresnysis viską paslėpė, norėdamas padaryti džiaugsmo Kalėdų vakarą. Jam tas puikiai pasisekė, nes beveik visi turėjo ką paskaityti ir kokį siuntinuką atidaryti. O tie, kurie nieko negavo, gavo iš draugų draugiškai dalinantys dovanomis. Ir taip besišnekučiuojant ir besidalinant įspūdžiais iš praeities ir dabarties, nei nepastebėjo, kaip atėjo vidurnaktis.

Prisiminę senelį kunigą, visi kaip vienas nutarė dalyvauti Kalėdinėje pamaldose.

Stovykloje vėl judėjimas, visi rikiuojasi ir laukia, kol marokietis sargybinis atidarys vartus. Vartai atidaryti, o marokietis atsisako šį kartą mus lydėti į bažnyčią, girdi, šią didelę šventę iš jų niekas nepabėgs.

Iš tolo jau skambėjo mažytės bažnytėlės varpai, nepaprastais savo atgarsiais tarp kalnų.

Paskutiniai bažnytėlės suolai buvo užimti belaisvių. Pamažui ir

parapijiečiai pradėjo rinktis. Nustebo pamatę savo vietas užimtas, bet nieko nesakė nuėjo ir atsisėdo pirmutinėse eilėse. Pamažu bažnytėlė prisipildė žmonėmis ir neliko tuščios vietos. Senam, maloniam kunigėliui įėjus į bažnyčią, jo veide spindėjo džiaugsmas ir šypsena. Gal todėl, kad jis belaisviams suteikė dova-

nas, žvakutes, o gal ir todėl, kad pirmą kartą jo bažnytėlė buvo pilna žmonių, atėjusių pasimelsti ir nusilenkti prieš Tą, kuris gimė ir kentėjo dėl mūsų.

Suskambėjo kalėdinės giesmės.

Giesmės skambėjo garsiai ir iškilmingai. Gal ir lauke likę jau tę šventišką nuotaiką, kuri šią naktį buvo netik šioje bažnytėlėje, bet visam pasaulyje.

Ir kokia tylą viešpatavo bažny-

BALYS AUGINAS

TAIKOS GIESME

(Kalėdinės miniatiūros)

KALĖDINIAI VARPAI

Vėl kalėdiniai varpai
Skambina Kalėdas —
Dega džiaugsmo žiburiai —
Laimės lopšį išupai — —
Naujo Vėjo sukuriai
Užpustys mūsų pėdas —
Vėl kalėdiniai varpai
Skambina Kalėdas — — —

TYLIAJĄ NAKTĮ

KAI varpai ir giesmės
Supsis Naktį Tylia —
Į žvaigždėtą dangų
Paukštės bus pakilę.
Ir eglės viršūnė,
Ir bažnyčios bokštą
Jos paliks pusnyne —
Skris, kur širdys trokšta — —
Jos, lyg mūsų mintys,
Nuplazdės per sniegą —
Kur Kalėdų tūluos
Tėviškėlė miega — — —

ŠARMOTI SVEIKINIMAI

1 —
ŠVIESIAI tėviečiai Jūsų akys,
Kaip skaidrios šios Kalėdų žvakės!
Ir laime tepražysta Jūsų žingsniai
Naujųjų Metų Rytą linksmai!

2 —
TESKAMBINA varpai,
Tebūna linksmos Jums Kalėdos —
Tegu kalėdinė giesmė
Ištirpdo sniegą ir širdy ledus,
O per Naujus Metus —
Težėri laime Jūsų pėdos,
Bežengdamos
Pro atvirų vartų vartus!

3 —
KAI minkštais pūkų takeliais
Žengs Kalėdų rimtis
Ir Naujųjų Metų Laimė —
Tepalieka jos Gyvenimo Takelyje
Jūsų džiaugsmo pėdas
Ir šviesų Likimo Negestantį Žiburį — — —

tėlėje, kai senas, žilas kunigėlis savo maldos meldėsi netik už savo parapijiečius, bet ir už belaisvius, likusius toli nuo savųjų, svetimam krašte. Jo karšti ir gražūs žodžiai daugeliui karo belaisvių išspaudė ašaras, už krikščionišką meilę, už tai, kad ir jų neužmiršo. Taip tai buvo kunigėlis, kuriam tikroji krikščionybė buvo aukščiau už viską.

Po iškilmingų pamaldų, kai visi apleido bažnytėlę, senas žilaplaukis kunigėlis rado reikalo ateiti pas karo belaisvius ir palinkėti jiems visiems palaimintų Šv. Kalėdų.

-- "Jeigu ryt dieną atvyktų jūsų evangelikų kunigas, taip mūsų pamaldų bažnyčia yra jūsų ži-

nioje, ir jeigu jums reikalingas vargonininkas, tai pasakykite, aš jums duosiu". Tai buvo kunigo žodžiai Kūčių naktį.

Sekančią dieną atvykus evangelikų kunigui, buvo atlaikytos pamaldos toje pat bažnyčioje. Ir šitose pamaldose, aišku, dalyvavo visi 120 karo belaisvių. Tai buvo gražiausias ir iškilmingiausias Kalėdos belaisvėje, vieno asmens dėka. Seno žilaplaukio katalikų kunigo, kurio net vardo nežinau.

Ar svarbu vardas, kuomet iš jo darbų ir maldos kaip žvaigždutė šviečia krikščioniška meilė.

Garbė Dievui aukštybėse, ramybė žemėje, ir Dievo meilė geros valios žmonėms!

IEŠKOKIME TIKROSIOS KALĖDŲ PRASMĖS

VYT. ALSEIKA

Dirvos korespondentas

V. Vokietijoje

Atėjo Kalėdų šventės ir... jos netrukus jau bus pamirštos, o mūsų sąmonėje vis dar tūnostikroji Kalėdų prasmė, tas ties eglutės susirinkusios šeimos židinys, kuriam visai tolimas bei svetimas kalėdinis sukomercinimas bei prekybininkų dar nuo lapkričio mėn. antrosios pusės sudarytas triukšmas. Tai ne Kalėdos, kurios amerikiniui pavyzdžiu jau įsibrovė į visą eilę vakarų Europos kraštų -- tai prekybos proga pasipinigauti, o pačias šventes subanalinti ligi kraštutinumo!

Ką gi mato mūsų vaikai gatvių vitrinose ar pačiose miestų gatvėse? Eglutės, kurios žymiai gražesnės už tą, kurią mama pastatė "livingrume" kampe. Nuo lapkričio dienų visiems mums buvo kalama į galvą, kad jau Kalėdos, kad... nepamirškite įgyti dovanų! Buvau lapkričio paskutinėmis dienomis Bavarijos sostinėje -- Muenchene ir galiausiai teigti: universaliniai magazinai ir kiti pastatai jau pasipuošę tūkstančiais vainikų su elektros lemputėmis bei žvaigždžių imitacijomis, o vitrinose akis rėžia įvairiausios, prašmatniai bei skoningai išdėstytos prekės. Tik pirkite, tik tuštinkite savo pinigines, nes juk... Kalėdos! Viena lange išstatyta Eliz, Taylor kostiumas, auksinis, iš Kleopatros filmo -- tai esąs originalas, iš Hollywoodo gautas, o viduje, mielos moterys, kreipkitės į kosmetikos skyrių ir gaukite make-up, tokią, kokią matėte Kleopatros filme...

Visur gatvėse per garsiakalbius girdi kalėdines giesmes ir jos vėl primena: nepamiršk įgyti dovanų!... Taip, tos dovanos, ar ne amerikiečių išradimas, jau virtęs kalėdiniu terorui ("Dėl Dievo meilės, Onute, juk štai atėjo dovanėlė iš Jonačių šeimos. Skubų į miestą, gal ką nors pirkčiau, nes Jonačiai ko gero pagalvos, kad mes juos pamiršom. Kaip baisu!")

Kalėdos ir štai jau laukiamas kuris nors telefonas. Iš Chicago gali paskambinti dėdė Antanas, o iš Sydnėjaus į Adelaidę sesutė Agnėška. O mes? Juk turime paskambinti Alfonsui ar Feliksui į Clevelandą, pasveikinti jų mie-

las žmones, o Detroitas? Juk pas Petraičius naujas priaugulis, negi nepasveikinsi? O kaip su pasveikinimais? Dieve, Dieve, pasakoją Bronys palmių pavėsy -- žmona jau parašė 246 sveikinimus, o kur dar 60? Žinai, Brony, nepamiršk to vienišo giminaičio Vokietijoje, parink kokį humoringą atviruką!

Vieni siunčia 300, kiti 30, kiti 20 sveikinimų ir... čia vėl kitas kalėdinis teroras. Dovanos, pasveikinimai, skambinimai, vaišės -- viskas, kas "reikalinga", viskas, kas vyksta aplink tave ar ką daro tavo kaimynas.

AR IMANOMA PASIPRIEŠINTI KALĖDINIAM TERORUI?

Vargiai. Reikėtų begalo daug energijos, jei norėtum tą krikščioniškąją, gilią šventę paversti švente su jai prideramu turiniu. Taigi... tenka pasiduoti ir pasiguosti, kad praeis ir šios Kalėdos, virtusios komerciniu šėlimu.

Dovanos... Prisipažinkime, kiekvienas mūsų dejuoja, kad tie metiniai išpareigojimai gerokai įknyrę piniginiams ar net sutauptoms ir ar kiekvienas mūsų pagalvoja, kad dovanodamas atlieka gerą darbą? Kur tau, visa atliekama automatiškai, nes dovanos nėra dovanomis, bet jos virto tam tikrų žmonių prievartavimu. Tik pabandykite aplenkti jūsų laiškanęšį ar savo kirpėją ir neišvaizduojate, kokios būtų pasekmės...

Sakykite, ar Betliejaus dvasia reikalauja, kad būtų taip žymiai pakelta plokštelių apyvarta, kad būtų parduota tokie dideli svaiiginančių gėrimų ar kvėpalų kiekiai?

Vakaruose jau atsiranda balsų, kurie susirūpinę klausia: nejaugi jau nebeįmanoma kaip nors sugrąžinti tikrąją Kalėdų dvasią? Prekybininkų sukeltas triukšmas bei teroras tiek didelis ir tiek įtaigojantis visus gyventojus, kad čia vėjais nueitų kad ir įmanoriai kolektyviniai protesto žygiai.

Kalėdinę dvasią išgelbėti gali tik paskiras individas, asmuo, savo pavyzdžiu ir sava valia, mūsų šeimos sugebės Kalėdas at-

Laiškai Lietuviams skelbia konkursą

KOKĮ AŠ NORIU MATYTI KUNIGĄ?

Kiekviena profesija turi tuos, kuriems ji tarnauja: gydytojai -- pacientus, pardavėjai -- pirkėjus, amatininkai -- darbą užsakančius. Ir kiekvienas pašaukimas turi tuos, dėl kurių pašauktasis kviečiamas: visuomenininkas -- visuomenės narius, rašytojas -- jo kūrybą skaitančius, tėvai -- vaikus. Kai kurie pašaukimai gali tapti profesijomis, kai kurie ne. Tėvas negali tapti iš profesijos tėvu; rašytojas iš profesijos gali rašyti; tačiau jei kas rašo tik iš profesijos, ne iš pašaukimo, tas yra tik rašėiva.

Kunigystė savo esme yra pašaukimas. Profesija ji yra tik atsitiktinai ir niekad vien profesija. Kaip profesija, kunigystė apimtų tik tuos, kuriuos kunigas aptarnauja: klebonas -- parapijiečius; kapelionas -- ligoninės ligonius ar mokyklos mokinius; organizacijos dvasios vadovas -- jos narius. Kaip pašaukimas, kunigystė išeina iš tų siauresnių ribų, nes kunigas yra šaukiamas ne vien dėl jo tiesioginiai aptarnaujamųjų, bet dėl visų žmonių, kuriuos sutinka.

"Laiškai Lietuviams" 1963-1964 m. konkurso tema, "Kokį aš noriu matyti kunigą", kaip tik liečia tuos plačiuosius kunigo santykius su visais žmonėmis: su katalikais ir nekatalikais, su tikinčiais ir netikinčiais. Konkursui skirtame rašinyje galima nuodugniai išgvidinti tuos santykius; galima pasitenkinti vienu ar kitu. Medžiagos apimtis yra reikšmingas dalykas, tačiau dar svarbesnė yra vaizdinė ar logiška galia, kuria medžiaga pristatoma. Tad galima sukurti kontrastais nuspalvintą gyvenimišką vaizdą arba atpažinti tikrą kunigo pasižymėjimą parodantį įvykį. Pagaliau, taip pat galima, kaip vienas besišypsantis šeimos tėvas išsireiškė, parašyti rašinį tema: "Kokį aš norėčiau matyti save, jei būčiau kunigas".

Rašinys turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių. Konkurso paskutinė diena -- 1964 m. vasario 1 d. Straipsniai pasirašomi slapvardžiu, įdedant į atskirą vokelį savo tikrąją pavardę bei adresą, ir siunčiami "Laiškų Lietuviams" redakcijai, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636. Skiriamos trys premijos: I -- 100 dol. II -- 60 dol. ir III -- 40 dol.

Švęsti pagal jų paskirtį, rasti kalėdinę šilumą, jei bent vienas iš šeimos narių nekreips dėmesio į visą kalėdinį banalumą bei visus "išpareigojimus", bet šventes minės su visu joms priklausančiu orumu bei rimtimi. Belieka tikėti, jog tokių minčių šalininkų skaičius vakarų sukomercintame pasaulyje nėra mažas -- pasipriešinkite kalėdiniam, prekybininkų sukeltam triukšmui! Padarykite galą mus persunkiančiam gilesnės minties stokos jausmui! Gelbėkite tikrąją Kalėdų nuotaiką!

Clevelando Pilėnų Tunto vilkiukai suruoštoje Kalėdų eglutėje. Vidury -- draugininkas Vytautas Staškevičius. V. Pliodžinsko nuotrauka

Nauja Juodytės plokštelė

LIONĖS JUODYTĖS nauja
TOWN HALL Rečitalio
ilgo grojimo plokštelė
pasirodys Naujųjų Metų proga.
Kaina \$5.98 viena.

Užsakant dvidešimties kiekus, duodama nuolaida.
Plokštelės viršelį iliustravo dail. Jurgis Juodis.
Plokštelės bus gaunamos tose pačiose įstaigose, kaip ir pirmosios Lionės Juodytės plokštelės, arba prašome siųsti užsakymus su čekiu ar money orderiu šiuo adresu:

Alex. Mathews
256 Union Ave.
BROOKLYN, 11, N. Y.

Artėjančių švenčių proga kepame šližikus, RAGUOLĮ (BAUMKUCHENĄ) ir įvairius tortus. Užsisakykite iš anksto, kad turėtumėte kuo pavaišinti per šventes.

MARQUETTE BAKERY
2616 W. 69th St. Tel. WA. 5-3471
Chicago, Illinois — 60629

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriko baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PRospect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte
Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Iš Argentinos imigravęs į JAV ir įsikūręs Los Angeles vienas geriausių Argentinos rinktinės krepšininkų Antanas Jankauskas (dešinėje) kalbasi su mūsų garsioju krepšininku Pranu Lubinu.
Alg. Gustaičio nuotrauka

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIOS

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Gruodžio mėn. 7 d. Maironio parko patalpose įvyko metinis bendruomenės susirinkimas. Po trijų metų pertraukos susirinko apie trisdešimt narių, pasirūšusių ir vėl atgaivinti bendruomenės skyrių. Pranešimus padarė ALB Tarybos nariai dr. B. Matulionis ir rašytojas A. Giedraitis. Po pranešimų užvirė karštos diskusijos, lietušios lietuviškų pamaldų klausimą.

Išrinkta nauja skyriaus valdyba iš pirm. P. Stanelio, vicepirm. P. Paulukonio, sekr. P. Babicko, ižd. V. Židžiūno ir nario kultūriniais reikalais V. Prapuolenio. Worcesterio bendruomenelinkime našaus darbo.

KLUBO RINKIMAI

Lietuvių piliečių klubas ateinančioms metams išrinko valdybą iš pirm. A. Šeškevičiaus, vicepirm. V. Vieračio, sekr. J. Sviklos, ižd. J. Kasparo, fin. sekr. S. Mačio, fin. sekr. pavaduotojo W. Grimalo, iždo globėjų E. Čiuplio ir A. Plytniko. Į direktorių tarybą: A. Stalulionis, W. Kraunelis, C. Tagmanas, B. Boris, E. Kupstas ir B. Savičius.

Maršalu J. Norkaitis ir klubo vedėju A. Oklaitis. Mažonui matyti naujas jėgas įsijungusias į klubo darbą. Iki šiol klube darbuos išimtinai senosios kartos ateiviai ir jų vaikai. Jei ir toliau taip eis, piliečių klubas taps darnaus bendradarbiavimo pavyzdžiu. Naujieji klubo pastatai praturtino Worcesterio miestą ir yra pasididžiavimu kiekvieno lietuvi.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Bendras visų lietuvių Naujų Metų sutikimas įvyks Maironio parke, kurį rengia Lietuvių Labdaringa D-ja. Komitetas, vadovaujamas J. Pipiro, smarkiai šiam parengimui ruošiasi ir tik, kad visi linksmai sutiks Naujus Metus. Vietų skaičius ribotas, todėl komitetas prašo įsigyti pakvietimus ir rezervuoti stalus iš anksto. Pakvietimai gaunami pas komiteto narius ir Maironio parke. Studentams ir kariesiems pakvietimai pagigintomis kainomis.

NAUJA PLOKŠTELĖ

Praėjusį šeštadienį gruodžio 14 d. Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelis išleido į pasaulį "pasizmonėti" savo kūrinių, lietuviškų dainų plokštelę. Ta proga Maironio parke įvyko plokštelės "krikštytos". Į pobuvį susirinko ratelio nariai, choristai, organizacijų atstovai ir svečiai. Iškilmių metu kiekvienas choristas buvo apdovanotas naująja

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.
Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriams mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

plokštele. Plokštelę įdainavo Meno Ratelio mišrus, vyrų ir moterų choras. Repertuaretiktai lietuvių kompozitorių ir harmonizuotos liaudies dainos.

Gruodžio mėn. 15 d. per Meno Ratelio metinį susirinkimą išrinkta nauja valdyba. Ją sudaro: pirm. B. Naras, vicepirm. V. Roževičius, ižd. J. Vaitkevičiūtė ir sekr. E. Gorodeckienė.

ALT S-GOS VALDYBOS POSĖDIS

ALT S-gos Worcesterio skyriaus valdybos posėdis įvyko gruodžio mėn. 15 d. Posėdyje dalyvavo visi valdybos ir rev. komiteto nariai. Pasitarta dėl ateities darbų ir veiklos. Nutarta padidinti įnašus Vilties draugijai, sušelpiti Vasario 16-tosios gimnaziją ir naujai sukūrusiems lietuviškam šeimam Narams ir Prancėvičiams užprenumeruoti Dirvą. Metinį susirinkimą nutarta sušaukti sausio mėn. 19 d.

A.Z.

DETROIT

LIETUVIAI SUTINKA NAUJUS METUS LIETUVIŲ NAMUOSE

JAV LB Detroito Apylinkė šiemet ruošia N.M. sutikimą Lietuvių Namuose 3009 Tillman; gruodžio 31 d. Pradžia 9 val. vakare.

Šokiams gros "Atžalyno" orkestras, vadovaujant V. Petrauskui. Gerą nuotaiką užtikrins lietuviška salė ir puikios vaišės. Laikas užsisakyti stalus "Neringoj" pas VI. Paužą atvyksiant ar paskambinant telefonu: 825-9754 arba kreipiantis į L.B. kasininką J. Racevičių tel. WE-5-8362.

Įėjimas 1 asmeniui 9 dol.; stud. 6 dol. (pilnos vaišės); bus įleidiama ir nepilnamečiai už 5 dol. (be svaigalų).

S.

ATŠVENTĖ SUKAKTĮ

I-jo Lietuvos Kareivio Stasio Butkaus Šaulių kuopa Detroito pašventino vėliavą ir atšventė 5 metų sukaktį gruodžio mėn. 15 d.

Minėjimas buvo pradėtas šv. Antano bažnyčioje pamaldomis. Pamaldas laikė, vėliavą pašventino ir šventės proga trumpą žodį tarė kun. Viktoras Krisčiūnevičius.

2 val. p.p. iškilmingas aktas, meninė programa ir vaišės Lietuvių namuose. Minėjimą atidarė kuopos pirmininkas Jonas Petrušionis, į prezidentą pakviestas Šaulių Sąjungos Centro atstovų prof. Šimoliūna, gen. K. Černiū, kun. Krisčiūnevičių, maj. J. Šimky, K. Veikutį, R. Valadką, V. Paužą, F. Motuzą ir kitus. Amerikos himną giedojo Bronė Beržanskienė, akompanuojant A. Mateikai. Vėliavos mecenatas Marijonas Šnapštys tarė žodį ir įteikė vėliavą. Iškilmingas aktas baigtas Lietuvos himnu. Po to trumpa meninė programa. Kun. V. Krisčiūnevičius turėjo išstotės Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų kolekcija, Jurgis Baublys Vytauto Didžiojo Muziejaus modelį, o svečias Bronius Kviklys Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos ir Nepriklausomos Lietuvos pinigų ir vertingas spaudos kolekcijas.

Vaišių metu skaitytos sveikinimo telegramos ir pasakytos sveikinimo kalbos.

A. Grinius

Lietuvių Fondo vajú komitetai

L. Fondas pradeda tapti realybe. Aktyvoji liet. visuomenė suprato jo reikšmę visam lietuviškam veikimui ir šiuo metu beveik visose JAV liet. kolonijose pradeda organizuoti L F Vajú Komitetai. L F dabar turi grynais 95,000 dol. Šio meto gautas pelnas virš 3,000 dol, bus paskirtas būtiniesiems liet. reikams, o kitais metais šis skaičius turėtų padaugėti kelis kartus.

Šiuo metu niekas neabejoja, kad lietuviai yra materialiai pajėgūs suaukoti milijoną dol. L. Fondui per sekančius kelerius metus. Tik gal stovime prieš patį didžiausią ir realiausią pavojų -- ar pajėgsim kiekvienoje liet. kolonijoje surasti pakankamai pasišventusių organizatorių, kurie pasiryžtų apie save suburti pakankamą skaičių aktyvių lietuvių, nebijančių aplankyti tos kolonijos kiekvieną lietuvių šeimą L F reikalu. Tuo tarpu galime džiaugtis, kad didžioji liet. visuomenė pradeda įsijungti į L F organizavimą. 1963 m. pavasarį pradėti Rochesterio, Hartfordo ir kitų mažesniųjų liet. kolonijų pavyzdinai, planingi L F piniginiai vajai pradeda realizotis didžiosiose kolonijose, kaip Chicagoje, Cicero, New Yorke, Cleve-

dinti sekančius uždavinius per 1964 metus:

1. Per 1964 m. turėtų būti užbaigta suorganizuoti L F Vajaus Komitetai kiekvienoje, kad ir mažiausioje, liet. kolonijoje. L F Vajaus K-tas kiekvienoje kolonijoje turėtų būti:

a. populiarius ir įtakingas -- pakviečiant į jį žinomus ir nusipelnčius visuomenės veikėjus, dvasiškius, profesionalus, prekybininkus ir t.t.

b. darbingas ir skaitlingas -- į jį turėtų įeiti didelis skaičius pasišventusių ir darbingų organizatorių, kurie pajėgtų aplankyti apie 10-20 liet. šeimų per 1964 m. ir iš jų gauti L. Fondui pradinę auką ir pasižadėjimą tapti L F nariu per sekančius kelius metus,

c. žinomas visai liet. išeivijai -- prie jo turėtų prisidėti spaudos atstovai, rašytojai ir rašantieji, radio valandėlių vedėjai, fotografai, kurie kartu per spaudą, radio valandėles žodžiu, straipsniais, fotografijomis populiariau L F vajų. Gyvename moderniam amžiuje, turime naudoti modernias priemones norint pasiekti gerus rezultatus visuomeniniuose darbuose.

2. Neturėtų likti nė vienos liet. organizacijos, kuri per 1964 m. neįneštų pradinę auką į L. Fondą ir nepasizadėtų tapti L F nariu.

1964 metais visi L. Bendruomenės veikėjai, kiekviena liet. organizacija, liet. parapija, kiekvienas lietuvis turėtų laikyti svarbiausiu uždaviniu padaryti L. Fondą galiną financinė jėgaine, kuri pastoviai finansuotų visus lietuviškus reikalus. Nors kiekvienas lietuvis, kiekviena organizacija gali imtis savanoriškos iniciatyvos sudaryti L F Vajaus K-tą, bet LB Apylinkės Valdyba turi dėti visas pastangas, kad toks Vajaus Komitetas kuo greičiau susiorganizuotų ir kad jis būtų darbingas ir taptų L. Fondo Centru kiekvienoje kolonijoje. Jeigu kurio krašto lietuviai negalėtų suorganizuoti atskiro tam kraštui Fondo, jie turėtų jungtis į šį Lietuvių Fondą, nes L. Fondo finansuojamais darbais pasinaudos viso pasaulio lietuvių išeivija.

Visais L. Fondo reikalais kreipkitės šiuo adresu: Lithuanian Foundation, 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill. USA, telef. HE. 4-4076.

A. Razma

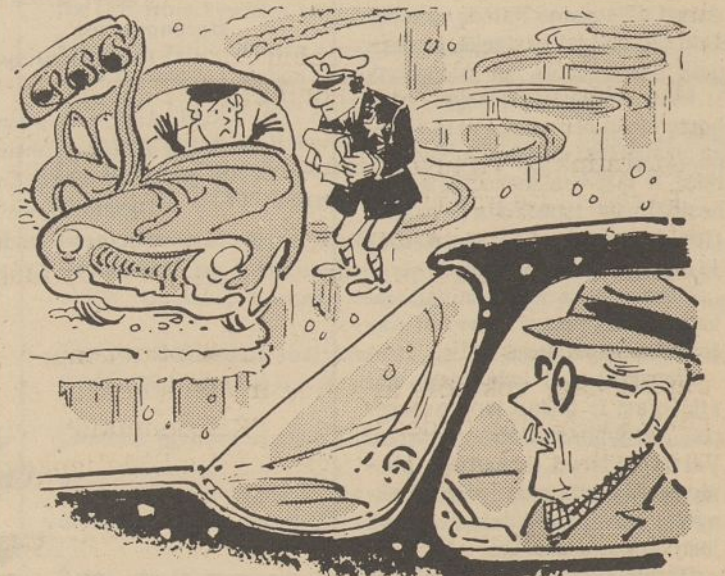
GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

FRANK M. BRENNAN

COUNTY TREASURER

APSISAUGOKITE NUO NELAIMIŲ

The Safe Winter Driving League pataria gerai susipažinti ir apsiprasti su kelio paviršium. Susipažinti reikia lengvai spaudžiant stabdą, kad pajautus kiek slidus kelias. Po to atitinkamai pritaikyti greitį ir vairavimo būdą.

* A. ir V. GIEDRAIČIAI, vie-
tojų Kalėdų sveikinimų, išsiuntė
auką Vasario 16 Gimnazijai Vo-
kietijoje.

* PAULĖ IR PETRAS BAL-
ČIONAI, Kalėdų švenčių proga
nuoširdžiai sveikina savo gim-
ines ir bičiulius ir vietoje svei-
kinimo kortelių BALFui pasky-
rė 10 dol. auką.

* GLOBE PARCEL SERVICE
INC. Clevelando skyrius, dėl
atostogų, bus uždarytas nuo gruo-
džio mėn. 25 d. iki sausio mėn.
2 d.

Atvykite į TAUTINIŲ ŠOKIŲ
FILMĄ. Rimta ir įdomi adven-
to metui pramoga -- Lietuvių
salėje šeštadienį, gruodžio 21
d. Su visa šeima pamatysite šią
vasarą Chicagoje rengtos Tau-
tinių šokių šventės. filmą. Va-
karą rengia LB I Apylinkė.

Pradžią 7 val. vakare. Su-
augusiems \$1, su tėvais atvyku-
siam jaunimui nemokamai.

Šia proga bus pagerbtas šokių
šventėje dalyvavęs mūsų jauni-

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos mokiniai ruošia papuošalus Kalėdų eglutei. Su mokiniais --
tos mokyklos mokytoja -- seselė Valerija.

mas; pristatyta iškilni 1963 metų
Amerikos pilietė Ingrida Stasai-
tė; supažindinta su aukštus moks-
lus baigusiais mūsų jaunuoliais
ir kt.

Tą vakarą atsilankys ir Lie-
tuvų Fondo Tarybos pirmininkas
Dr. Antanas Razma. Po progra-
mos bus vaišės.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS, 4
kambarių, 1336 E. 66 St. Tel.
HE 1-1785.

(142,45,48)

Vienas iš daugybės Tautinių šokių šventės vaizdų,
kurių filmas bus rodomas Lietuvių salėje,
šeštadienio vakare, gruodžio 21 d.

Tautinių šokių šventės Chiagoje vaizdai bus didelė įdomybė
visiems kurie ten nebuvo, ir smagu bus pamatyti tiems, ku-
rie dalyvavo, ir tiems mūsų šokėjams, kurie ten buvo ir padėjo
programą išpildyti. Rengkitės dalyvauti su visa šeima.

Tautinių šokių šventės liepos 7 d. Chicagoje filmo rodomą
rengia LB Clevelando I Apylinkė, su įdomia programa ir įžy-
miais svečiais, su kuriais norėsite susipažinti. Programos pra-
džia bus 7 val. vakare. Jaunimui įėjimas bus nemokamai, suau-
gusiems tik po \$1, rengimo kaštų padėngimui.

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti D I R V Ą

Linksmų Kalėdų švenčių

IR

Laimingų Naujų Metų

Klijentams ir visiems lietuviams
linki

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
7023 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Tel. 881 - 0806

Didžiausi Importo Prekybos Namai Clevelande

11802 BUCKEYE Rd. tel. 991 - 8141

ir

UNIQUE KRAUTUVĖ AKRONE

KONZUM

1078 BROWN St. AKRON 1, Ohio, Tel. 724 - 3738

Maloniai kviečia Jus atsilankyti ir pamatyti

Daugelį rinktinių iš Europos importuotų prekių dovanoms, kaip indus,
kristalus, stiklus, keramiką, gegutės laikrodžius, alui bokalus, ranka
piaustytus brangakmenius iš Vokietijos, spalvingus rankdarbius iš Veng-
rijos, kaip bliuskutės, šliurės ir t.t.

Didelis pasirinkimas atviručių, spausdintų įvairiomis Europos kalbo-
mis.

Pasiklausykite plokštelių su vengrų čardašais, austrų valsais, vokie-
čių Reino dainomis, slovakų polkas, lenkų ir ukrainiečių melodijas ir
kt.

Čia rasite vengrų ir vokiečių žurnalus, laikraščius ir knygas.
Džiaugsitės kvėpalais, kuriais žavisi pasaulis, kaip 4711, Mouson ir
kt.

Atsiminkite virtuvei įrankius, kuriuos motinos taip mėgo.

Paragaukite garsųjį šveicarų TOBLER šokoladą, pyragaičius iš Olan-
dijos, saldinius iš Prancūzijos, Lenkijos, Vokietijos, marcipaną, na-
politonus iš Austrijos. Sūriai, žuvis, vynai, alus, likeriai ir šampanas
iš Europos.

Išbandykite sveiką ir senoviškai keptą duoną, vengrų, lenkų, ukrainie-
čių kilmą, vokiečių arbatinę ir alaus dešrą, skanią "double Hickory"
rūkytą kepeninę ir dešreles iš "Kitchenmaid", virtą ir sausą salami, vir-
tą paprikos bekoną, Mettwurst, šiltą košelieną ir daugelį kitų už-
kandų.

KALĖDŲ PIRKINIAMS RYŽKITĖS KELIONEI PO EUROPA, APSILAN-
KANT Į IMPORT DEPARTMENT STORE IR HOUSE OF
IMPORTS - KONZUM.

Susipažinkit su Europos skoniu

Geriausią dovaną švenčių proga

VOS TIK IŠLEISTA

Clevelando Vyrų Okteto šokių muzikos plokštelė

Plokštelėje 12 populiarių dainų - šokių
su Herbert KUSBER orkestru.

Kaina: High Fidelity — \$5.00, Stereo — \$6.00
Jei negaunate savo miesto lietuviškose krautuvėse,
rašykite:

J. Karvelis
2715 W. 71st. Street
CHICAGO 29, ILL.

Clevelande plokštelė gaunama:

Spaudos Kioske, Baltic Prekybos Namuose ir
Clevelando Vyrų Oktete
(c/o R. K. Babickas, 10908 Magnolia Dr.,
Cleveland 6, Ohio)

SCOTTS 5 & 10 c. STORE

7036 SUPERIOR AVE.
FOR YOUR SHOPPING
CONVENIENCE THIS
STORE WILL BE
OPEN SUNDAY,
DECEMBER 22
FROM 1 P. M. TO 6 P. M.

EAST CLEVELAND—13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS
EARN

4 1/2 %

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL 2:30 P. M.

**SUPERIOR
SAVINGS**

HOME AND REMODELING
LOANS

IN TOWN OFFICE—6712 SUPERIOR AT E. 68TH

* KALĖDINIŲ GARSŲ VAKA-
RAS ruošiamas š.m. gruodžio
22 d. 5 val. po pietų Naujosios
parapijos salėje.

Programą atliks muziką studi-
juojantis liet. jaunimas. Po pro-
gramos p. Navickienės skaniai
paruošta vakarienė, vaišės ir pa-
sišnekučiavimai. Įėjimas nemo-
kamas.

Visi kviečiami paremti mūsų
jaunimą gausiu atsilankymu ir
praleisti vakarą prieškalėdinį
nuotaikoj.

Pelnas skiriamas fortepiono
fondui papildyti.

* CLEVELANDO ORKESTRAS,
diriguojamas Robert Shaw, daly-
vaujant chorui ir solistams, sek-
madienį, gruodžio 22 d. 4 val. p.p.
patiekia Kalėdinio Festivalio
programą, kurioje praskambės
garsiausi pasaulio kompozito-
rių Kalėdiniai kūriniai.

Šiam koncertui visi bilietai
išparduoti. Stovimoms vietoms
bilietai bus gaunami prie įėjimo.
Tačiau norintieji koncertą iš-
klausyti galės tai padaryti savo
namuose, atsukus televiziją gruo-
džio 24 d. programą remiant
Central National Bank.

CHRISTMAS DECORATIONS WREATHS - HOLLY - MISTLETOE AND MANY MORE

PINE OR LAUREL ROPING

3 YDS. 1⁰⁰

The Finest Quality Live Or Cut
CHRISTMAS TREES
WESTERBURGS

23108 EMERY RD.
AT GREEN
Phone: 292-6510

DIRVA

Nr. 145

1963 m. gruodžio 20 d.

KAS IR KUR?

PRANEŠAME DIRVOS SKAITYTOJAMS ir bendradarbiams, kad ryšium su Kalėdų šventėmis, Dirva nepasirodys gruodžio 25 ir 27 dienomis.

Sekantis po švenčių Dirvos numeris išeis gruodžio 30 d., o pirmas 1964 m. numeris pasirodys sausio 3 d.

* ALT S-GOS VALDYBA išsiuntinėjo skyriams aplinkraštį, kuriame skatina skyrių valdybas ir narius ruošti paminėti Lietuvos prezidento Antano Smetonos 20 metų mirties sukaktį.

Pagrindinį šios tragiškos sukaikties minėjimą New Yorke ruoš Centro Valdyba.

Minėjimo data bus suderinta su monografijos išleidimu, tuo būdu jungiant tą įvykį su realaus ir patvaraus paminklo pastatymu pirmajam ir paskutiniam Lietuvos prezidentui.

* JURGIS ŠATORIUS, Dirvos korespondentas Brazilijoje, užėjus karščiams išvyko atostogų ir reportažus iš Brazilijos gyvenimo duos tik vasario pradžioje. Jis siunčia šventinius linkėjimus nuo savęs ir Rio de Janeiro lietuvių visiems Dirvos skaitytojams.

ir pati laureatė paskaitė keletą savo poezijos pluoštų. Telegramomis, laiškais ir žodžiuta proga poetę sveikino Patersono, Lindeno, Kearny LB atstovai, Liet. Moterų Klubų Federacijos vardu L. Bieliukienė, neseniai iš okup. Lietuvos į JAV atkeliavusi Šlepetienė, poetė O. Audronė-Balčiūnienė, senųjų lietuvių ateivių vardu J. Kralikauskas, gimnazijos bendraklasių vardu Šimkuvienė, Jonynai, Ruteniai, Rozniekai. Laureatės pagerbti susirinko apie 100 poetės draugų ir lietuvių poezijos mėgėjų. I. Dilienė įteikė ta proga laureatei dovanėlę. Vt.

* LIETUVIŲ FONDO NARIAI, yra papildę savo įnašus sekančiais: Ventis Mykolas, 29 Watkin Ter., Rochester 5, N.Y., iki \$1.000,00; prel F. Bartkus, Dallas Texas, iki \$550,00; Dr. K. Jablonskis, Melrose Park, Ill., iki \$500,00; Prel. P. M. Juras, Lawrence, Mass., iki \$200,00.

Nepamiršk laiku atnaujinti DIRVOS prenumeratą.

PAŽINKIME SAVO BROLIUS

Blezingėlė prie Torrenso

Ir ši knyga skirta nebe vienam asmeniui ar kokiai siaurai jų grupei, bet visai tolimais atstumais išsiskirsčiusiai Australijos lietuvių giminei. Bet jos tikslas yra tas pats ir bendrai lietuviškam: susipažinti su mums tolimų brolių gyvenimu, jų bėdomis ir džiaugsmams, jų sunkumais ir pasisekimais, o pažinus juos geriau suprasti, įvertinti ir gal pasimokyti sumanumo, tikėjimo, drąsos ir vilties. Taigi, Australijos lietuvių gyvenime būta visos eilės dramatiškų pasikeitimų ir nuotykių. Juos mums pažinti verta ir idomu. Iš jų labai ryškiai matyti, ką žmogui reiškia ryžtingumas, ištvėrimumas, drąsa ir tikėjimas.

POETĖS K. GRIGAITYTĖS-GRAUDIENĖS PAGERBIMAS

Dr. K. Alminas per dienraštį Draugą paskyrė \$1.000,00 premiją geriausia 1962 - Maironio metų poezijos rinkiniui. Veikalą atrinko konkurso komisija. Tai buvo K. Grigaitytės - Graudienės poezija Rudens Sėpnai. Poetė su šeima gyvena Newarke. Jos laimėjimas buvo ir Newarko lietuvių bendruomenės laimėjimu. Gruodžio 15 LB Newarko Apylinkės Valdyba, pirm. V. Dilio ir nario kun. P. Totoraičio iniciatyva, laureatei pagerbti Newarke suorganizavo akademią. Pianistė J. Rajauskaitė - Šiušienė pagauančiai paskambino Chopino ir Liszto kūrinius, rašytojas P. Naujokaitis aptarė poetės kūrybą.

Dainų šventei New Yorke ruošti komisija su prof. J. Žilevičiumi diskutavo šventės repertuarą. Nuotraukoje iš kairės: M. Cihbas, K. Vasiliauskas, prof. J. Žilevičius, A. Kačanauskas, A. Visminas ir V. Mamaitis.

mas. Visai svetimame krašte, neturėdami pradžioje nei pinigų, nei pažįstamų ar draugų, net nei pilnų teisių pasirinkti sau gyvenimo vietą ir darbą, jie pagaliau per dešimtmetį sugebėjo įsikurti ganėtinai gerai, kai kur pavyzdinčiai ir puikiai — ne tik asmeniškai, bet ir visuomeniškai.

Knyga didelio formato 72 pusl. su labai daug nuotraukų. Kaina \$2.00. Kita knygelė dr. J. Griniaus — Mano Viešnage Amerikoje, kaina 50 centų. Abi knygos už \$2.00. Kalėdų dovaną Jums arba Jūsų draugams. Gaunama — J. J. Bachunas, Sodus, Mich.

tą talką Antrosios Tautinių Šokių šventės pasisekimui užtikrinti, reikiama gilia viltį, kad lietuviai, gerbdami ir remdami savąją spaudą, įgalins ją ateityje vaidinti priklausomą rolę lietuvių tautos kelyje.

Iš atsiųsto ilgo šventės atskaitinio pranešimo matyti, kad šventėje dalyvavo 1043 programos dalyviai ir sąmata suvesta 9,690,67 dol. pelnu. Duomenys rodo, kad organizacinis Tautinių Šokių šventės darbas buvo atliktas užgirtinu kruopštumu ir dideliu organizatorių pasižventimu.

TORONTO

* LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖS VALDYBA ruošia Prisiėmimo parapijos salėje iškilmingą Naujųjų Metų sutikimą, kuriame mening programos dalį atliks sol. Br. Marijošius. Vaisių ir šokių laikas truks šešetą valandų, ta yra nuo 8 val. vak. iki 2 val. ryto. Bus ir linksma ir smagu susitikti su draugu.

* VLIKO 20 METŲ SUKAKTIES PAMINĖJIMAS Toronte yra numatytas sekančių metų sausio 18 d. Minėjimo reikalais rūpintis yra sudaryta komisija, į kurią įėjo V. Vaidotas, V. Užupis ir B. Saplys.

* LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO PARAMOS kalendorius jau atspausdintas. Viršuje Vytauto Didžiojo muziejus, laisvės statula, stilizuotas vytis, Paramos emblema, adresas ir darbo laikas. Apačioje sukliptoriaus

• L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje ruošia tradicinį Naujųjų Metų sutikimą naujoje, erdvioje ir puošnioje Ferrara Catering salėje, 5609-21 W. North Ave.

Svečiai bus vaišinami šaltais ir šiltais valgiais, veiks baras. Šokiams gros Chicago Neo-Lithuania 14 asmenų orkestras. Pradžią 9 val. vakaro.

Automobiliams pastatyti yra dvi aikštės prieš salę, kitoje gatvės pusėje.

Staliukai užsisakomi pas filist. Mečį Šimkų (Šimkus Real Estate), 4259 So. Maplewood Ave., nuo 9 v. ryto iki 3 val. p. p. ir nuo 5 iki 8 val. vak., telef. CL 4-7450.

L.S.T. Korp! Neo Lithuania ir L.T.A. Sambūris kviečia visus savo narius su jų draugais ir bičiuliais į šį Naujųjų Metų sutikimą atsilankyti ir draugiškojo nuotakoj sutikti ateinančius Naujuosius Metus.

* NAUJASIS DRAKE VIEŠBUTIS Oakbrooke (Cermak at York Road), kuriame šviesa-Santara ruošia Naujų Metų sutikimą, yra tik 35 min. nuo Marquette Parko. Nemokamas automobilių pastatymas prie viešbučio. Staliukai užsakomi tel. HE 4-8836 ar 224-6336.

Linksmų Kalėdų Švenčių

IR

Laimingų Naujų Metų

linkėjimai gausiems mūsų klientams ir visiems geros valios lietuviams. Maisto ir likierių krautuvės P A R A M A savininkai

J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAI
2534 West 69th St.
Marquette Park, Chicago

Linksmų Kalėdų Švenčių

IR

Laimingų Naujų Metų

gausiams savo klientams ir visiems geros valios lietuviams linki

F. MACKEVIČIUS,
Brighton Bakery savininkas
(2457 W. 46th Place
CHICAGO, ILL.)

Visiems giminaičiams, draugams, pažįstamiems ir pacientams

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
proga geriausius likėjimus siunčia

Regina ir Vladas Ramanauskai
ir šeima

Negalėdama asmeniškai persiusti gausiems mano bičiuliams ir pažįstamiems savo sveikinimus, naudojuos šia galimybe jungtis su Jumis Kalėdų švenčių nuotakose ir palinkėti sėkmingų Naujųjų Metų.

Jūsų

Sofija Smetonienė

Korp! NEO-LITHUANIA Vyriausioji Valdyba nuoširdžiai sveikina visus Korporacijos padalinių pirmininkus ir valdybas, visus filisterius ir mecenatus, visus korporantus: senjorus-es ir junjorus-es pavergoje Lietuvoje, Amerikoje ar kurioje nors kitoje pasaulio dalyje nublokštus, su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1964 Metais ir linki entuziazmo, stiprybės ir ištvermės visuose Jūsų darbuose.

Ta pačia proga linkėdami, kad 1964 metai būtų sveiki, sėkmingi ir laimingi, malonią sveikina Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Pirmininkus ir Valdybas bei visus Sambūrio narius, Dirvos Vyr. Redaktorių, Redaktorių bei kolektyvą ir visus Korp! Neo-Lithuania Rėmėjus bei Gerbėjus, bet kuo prisidėjusius prie Korp! bujimo ir klestėjimo.

VIVAT! CRESCAT! FLOREAT!
KORP! NEO-LITHUANIA!

Vaclovas Mažeika,
Rimas Staniūnas, Stasys Virpša,
Romas Stakauskas ir Mečys Šimkus

VISIEMS SAVO DRAUGAMS CLEVELANDE
IR PLAČIOJE AMERIKOJE
LINKIME

Linksmų Kalėdų Švenčių

IR

Laimingų Naujų Metų

ONA IR KAZYS S. KARPIUS

EUCLID-CLEVELAND, OHIO

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ N. METŲ
savo klientams ir visiems geros valios lietuviams linki

MARQUETTE BAKERY

2616 W. 69th St.
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ N. METŲ
visiems savo klientams ir geros valios lietuviams linki

COSMOS PARCEL EXPRESS
CORPORATION savininkai
Edvardas Žukauskas ir
Vytautas Žukauskas
3212 So. Halsted
ir
2439 W. 69th St.
CHICAGO